

Rural
Office

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

UK Government Wales
Llywodraeth y DU Cymru

Strategaeth Adfywio i. Crynodeb Gweithredol

Mae trefi'n chwarae rhan bwysig o ran bod yn lleoedd i bobl fyw a gweithio ynddynt, ac ymweld â nhw. Maent yn asedau ynddynt eu hunain ac yn hybiau i fusnesau annibynnol a mentrau, elfennau sy'n cefnogi'r economïau cylchol a sylfaen.

Mae datblygiad trefi yn flaenoriaeth strategol allweddol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol. Roedd y gwaith ymgysylltu ac ymgynghori a wnaethpwyd wrth ddatblygu Strategaeth Economaidd Ceredigion, sef 'Hybu Economi Ceredigion: Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', wedi nodi bod 'lleoedd' yn un o'r pedwar maes blaenoriaeth ar gyfer cefnogi economi Ceredigion, lle byddai yna gyfle i ddatblygu trefi ffyniannus, byw, gweithgar a chymdeithasol.

Er mwyn deall datblygiad trefi ar draws y rhanbarth yn y dyfodol, penododd Cyngor Sir Ceredigion Rural Office i helpu i ddatblygu fframwaith a sylfaen gadarn ar gyfer cynorthwyo cymunedau a rhanddeiliaid eraill i flaenoriaethu eu hanghenion, pennu rhestr o ymyraethau, a nodi'r modd i gyflawni'r canlyniadau a ddymunir.

Mae'r strategaeth adfywio hon yn nodi cyfres o brosiectau allweddol ac ymyraethau targededig sy'n benodol i Tregaron ac sy'n croesgyfeirio at flaenoriaethau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'n cynrychioli gweledigaeth hirdymor sy'n gyfanswm o rannau cynyddrannol, a'r rheiny'n ymgorffori gwybodaeth leol ac yn ymateb i anghenion cyfnewidiol preswylwyr, gweithwyr ac ymwelwyr â'r dref.

Mae'r weledigaeth ar gyfer Tregaron â'i sylfaen ar ddull seiliedig ar asedau, dull sy'n adeiladu ar y llwyddiannau ac yn cael ei lywio gan waith dadansoddi, ymchwil ac ymgynghori gofalus. Mae canol y dref wrth graidd bywyd y gymuned, ac mae'r strategaeth hon yn nodi cyfleoedd ar gyfer proses adfywio fywiog a chynaliadwy.

2035 Tregaron

Tref sy'n canolbwyntio ar brofiadau chwaraeon, hamdden ac adloniant yn y dirwedd gyfagos.

Map lleoliadau

Tregaron, yng nghyd-destun Cymru, wedi'i hamlygu ymhlith trefi strategol Ceredigion.

Strategaeth Adfywio

ii. Cynnwys

i. Crynodeb Gweithredol	
ii. Cynnwys	
1. Trosolwg	01
1.1 Dull	
1.2 Crynodeb	
1.3 Methodoleg	
1.4 Ymgysylltu	
1.5 Proses	
2. Y Cyd-destun Rhanbarthol	03
2.1 Ceredigion	
2.2 Trefi gwledig	
2.3 Amcanion adfywio	
3. Y Cefndir	07
3.1 Y cyd-destun lleol	
3.2 Treftadaeth	
3.3 Demograffeg	
3.4 Blaenoriaethau cenedlaethol	
3.5 Trosolwg cyllid	
3.6 Themâu craidd	
4. Adfywio Trefi	13
4.1 Gweledigaeth	
4.2 Adborth rhanddeiliaid	
4.3 Dadansoddi	
4.4 Effaith economaidd a gwerth cymdeithasol	
4.5 Cynllun adfywio	
4.6 Ymyraethau targededig	
5. Prosiectau Allweddol	27
5.1 Cynllun adfywio allweddol	
5.2 Llwybr Ystwyth	
5.3 Yr hen ysgol	
5.4 Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	
6. Canlyniadau	41
6.1 Linell amser	
6.2 Argymhellion	
6.3 Fframwaith ymgysylltu	

Strategaeth Adfywio

1. Trosolwg

1.1 Dull

Mae'r strategaeth adfywio hon yn defnyddio dull seiliedig ar asedau sy'n adeiladu ar lwyddiannau, priodolddau a gwerthoedd sy'n benodol i Llandysul a'r gymuned leol. Mae'n canolbwyntio ar wella'r hyn sy'n gweithio'n dda ar hyn o bryd ac yn amlygu'r potensial ar gyfer gwella.

Mae'r strategaeth yn cynrychioli gweledigaeth hirdymor ar gyfer creu lleoedd sy'n swm ei rhannau cynyddrannol. Cyflwynir ymyraethau targededig a phrosiectau awgrymedig, ynghyd ag amserlenni amrywiol, ac maent yn darparu opsiynau ar gyfer datblygiad cynyddrannol neu benagored, a hynny naill ai dan arweiniad y cyngor neu arweiniad y gymuned, yn unol â'r blaenoriaethau. Mae'r atebion yn dibynnu ar wybodaeth leol, ymgysylltu parhaus â'r gymuned, ac ymrwymiad hirdymor i fynd i'r afael â materion penodol trwy gydweithio â phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol.

1.2 Crynodeb

Diffinnir adfywio fel a ganlyn: "set integredig o weithgareddau sy'n ceisio gwrthdroi dirywiad economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a ffisegol a sicrhau gwelliannau parhaol mewn ardaloedd lle na fydd grymoedd y farchnad yn gwneud hynny ar eu pen eu hunain heb ryw gymaint o gymorth gan y llywodraeth" (Fframwaith Adfywio Newydd, 2013). Mae'r strategaeth a'r adroddiad adfywio hyn wedi'u paratoi ar ffurf dogfen weledigaeth, sy'n darparu rhestr o ymyraethau targededig a fapiwyd yn ôl yr effaith economaidd bosibl a gwerth cymdeithasol pob prosiect.

Mae adfywio yn golygu nodi a mynd i'r afael â heriau sy'n benodol i gymunedau lleol. Yn ei chraidd, mae'r strategaeth hon wedi cael ei llunio ar y cyd â chynrychiolwyr a rhanddeiliaid o'r gymuned sydd wedi nodi cyfleoedd i wella asedau cyfredol ac i greu tref fywiog a llewyrchus i bobl fyw a gweithio ynddi.

Mae Ceredigion yn sir sy'n meddu ar drefi rhyngddibynnol ac aneddiadau bach ac iddynt amrywiaeth o broblemau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd. Er bod yna amrywiaeth o themâu cyffredin yn bodoli, mae ar bob cymuned leol angen pecyn cymorth, neu strategaeth, sy'n nodi ac yn cysylltu'r heriau hyn, gan alluogi ymateb beirniadol a gweledigaethol.

Mae'r strategaeth hon yn ceisio adfer ac annog twf yn yr economi leol, a chryfhau bywiogrwydd Llandysul a'r cymunedau lleol. Nod polisi'r llywodraeth yw annog twf sy'n cael ei lywio'n lleol sy'n gynaliadwy ac yn deg, gan hybu datblygiad economaidd. Yn yr un modd, mae'r strategaeth hon yn canolbwyntio ar bobl – gan annog a galluogi cynghorau tref, preswylwyr, ac entrepreneuriaid lleol i ddatblygu set o brosiectau adfywio a fydd yn gwella llesiant cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd.

1.3 Methodoleg

I lywio set ddynamig o arfarniadau yn rhan o'r cynllun adfywio, mae ein methodoleg wedi bod yn gynhwysol, gan geisio arweiniad a mewnbwn trwy gydweithredu ag eraill. Trwy gydweithio â thîm prosiect mewnol Cyngor Sir Ceredigion, mae pob elfen ar yr astudiaeth wedi cynnwys prosesau dadansoddi ac ymchwilio gofalus; adolygiad o'r ddogfennaeth, mynd ati i gasglu gwybodaeth leol gyfredol, a gweithio gyda rhanddeiliaid lleol i ddeall heriau a chyfleoedd.

1.4 Ymgysylltu

Trwy gydol ymarfer y cynllun adfywio, rydym wedi gweithio gyda Chyngor Sir Ceredigion, ymgynghorwyr, rhanddeiliaid allweddol ac aelodau o'r gymuned leol. Nod y strategaeth adfywio, a'i hargymhellion, yw grymuso cynrychiolwyr trefi i symud ymlaen â datblygiadau yn y dyfodol. Bydd angen ystyried y dull hwn sy'n canolbwyntio ar bobl fel fframwaith ymgysylltu tymor hwy y gellir parhau i'w roi ar waith y tu hwnt i'r comisiwn hwn. Rydym wedi gweithio gyda datblygwyr cymunedol arbenigol a strategydd ymgysylltu i fapio hyn ochr yn ochr â'r strategaeth a'r prosiectau allweddol a amlinellwyd.

1.5 Proses

Gan adeiladu ar y gwaith ymgysylltu ac allgymorth sy'n bodoli a wnaed gan Gyngor Sir Ceredigion, a llwyddiant fforymau a llwyfannau lleol a sefydlwyd yn ddiweddar, rydym wedi ystyried y modd y mae'r broses o ddatblygu'r strategaeth adfywio hon yn galluogi grwpiau cymunedol a phreswylwyr i:

- Ddylanwadu ar y penderfyniadau sy'n siapiro dyfodol eu tref;
- Cynnig lle y gallai prosiectau newydd gael eu lleoli, a beth a allai'r rhain fod;
- Ymgysylltu â'r rhwydwaith cymunedol ehangach ac annog camau gweithredu;
- Cael gafael ar adnoddau ar gyfer prosiectau cymunedol;

- Creu cyfleoedd ar gyfer deialog â Chyngor Sir Ceredigion a thîm y prosiect.

Mae ymyraethau targededig a phrosiectau ategol allweddol a nodir yn y strategaeth adfywio hon yn cael eu hystyried mewn perthynas â pholisi rhanbarthol a chenedlaethol. Mae ymgysylltu wedi cynnig y cyfle i wirio syniadau o ran eu ffeithiau ar y cyd â phreswylwyr a rhanddeiliaid lleol. Mae hyn wedi helpu i nodi prosiectau y gellir eu rhoi ar waith yn ddiymdroi, cynlluniau peilot tymor canolig i brofi syniadau, ac ymrwymadau strategol tymor hwy. I symud y strategaeth yn ei blaen a chreu momentwm, bydd angen i ddatblygiad yr ymgynghoriad hwn a'r ymgysylltiad cymunedol ddod yn gylch gorchwyl i'r awdurdod lleol neu'r cynrychiolydd/cynrychiolwyr lleol. Mae'n bwysig bod pob cynnig hirdymor yn:

- Seiliedig ar dystiolaeth sy'n defnyddio'r wybodaeth yr ydym wedi'i chasglu;
- Cyfleu'r hyn y mae rhanddeiliaid wedi'i ddweud mewn ymgynghoriadau;
- Dathlu asedau a chyfleoedd ffisegol a chymdeithasol cyfredol;
- Nodi blaenoriaethau ar gyfer y camau nesaf;
- Nodi themâu a diddordebau cyffredin i helpu i;
- Ymgorffori egwyddorion creu lleoedd i greu datblygiad o safon uchel a mannau cyhoeddus sy'n hyrwyddo ffyniant, iechyd, hapusrwydd a llesiant.

Lluniau o waith ymgysylltu a'r safle

1. Nodi ymyraethau adfywiol allweddol posibl yn ystod gweithdy i rhanddeiliaid.
2. Yfynedfa i'r farchnad da byw.

CARLING

BUNNY HILL INN

DAN'I SANG
Cludfwyd
CHINESE
Take-Away
01974
298999

Canal
Llanelli Park
Stellan
Llanelli
4.485

O14Wales
Glan and Gwynn
167.9
192.9

Fish & Chips

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

2.1 Ceredigion

At ei gilydd, sir wledig yw Ceredigion, sef yr hen Sir Aberteifi yng Ngorllewin Cymru. A hithau wedi'i lleoli ar Fae Ceredigion, y bae mwyaf yng Nghymru, mae ganddi dros 50 milltir o arfordir, ynghyd â chefnwlad fynyddig. Yn cael ei diffinio gan afonydd, mae Ceredigion yn gartref i aber Afon Dyfi yn y gogledd ac Afon Teifi yn y de, y ddwy yn ffurfio ffiniau naturiol ym mhegynau gogleddol a deheuol y sir.

Yn ystod y 18fed ganrif a dechrau'r 19eg ganrif, bu Sir Aberteifi yn gartref i nifer o ddiwydiannau; cyn i'r harbwr siltio, roedd y prif borthladd a oedd yn gwasanaethu De Cymru wedi'i leoli yn Aberteifi. O ganlyniad, daeth economi'r sir i fod yn ddibynnol iawn ar amaethyddiaeth da byw i'w gwerthu yn y farchnad. Yn ystod yr 20fed ganrif, profodd y diwydiant magu da byw ostyngiad mewn proffidioldeb. Dewisodd pobl fudo i ardaloedd mwy llewyrchus yng Nghymru ac ymhellach, ac arweiniodd hyn at ostyngiad ym mhoblogaeth y sir.

Mae Ceredigion wedi'i hamgylchynu â môr a thirweddau hynod o hardd, ac mae safon yr amgylchedd yn rhagorol. Mae perthynas pobl â'r dirwedd amrywiol hon o ffermdir, dyffrynnoedd afonydd coediog, a threfi marchnad bach ond cydnerth wedi llunio hanes y sir, ac mae iddo werth sylweddol o ran yr economi a menter.

Mae tref fwyaf Ceredigion, Aberystwyth, yn un o'i dwy ganolfan weinyddol ac yn gartref i nifer o sefydliadau cenedlaethol, gan gynnwys Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Ysbyty Bronglais, a Phrifysgol Aberystwyth; yr ail yw Aberaeron, cartref Cyngor Sir Ceredigion.

Ystyrir Ceredigion yn ganolfan diwylliant Cymreig gan lawer, ac, yn ôl cyfrifiad 2021, mae 43.5% o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg. Mae tref Llanbedr Pont Steffan hefyd yn gartref i brifysgol gyntaf Cymru: Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Tirweddau Ceredigion

1. Mynyddoedd Llandysul
2. Moroedd Aberystwyth

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

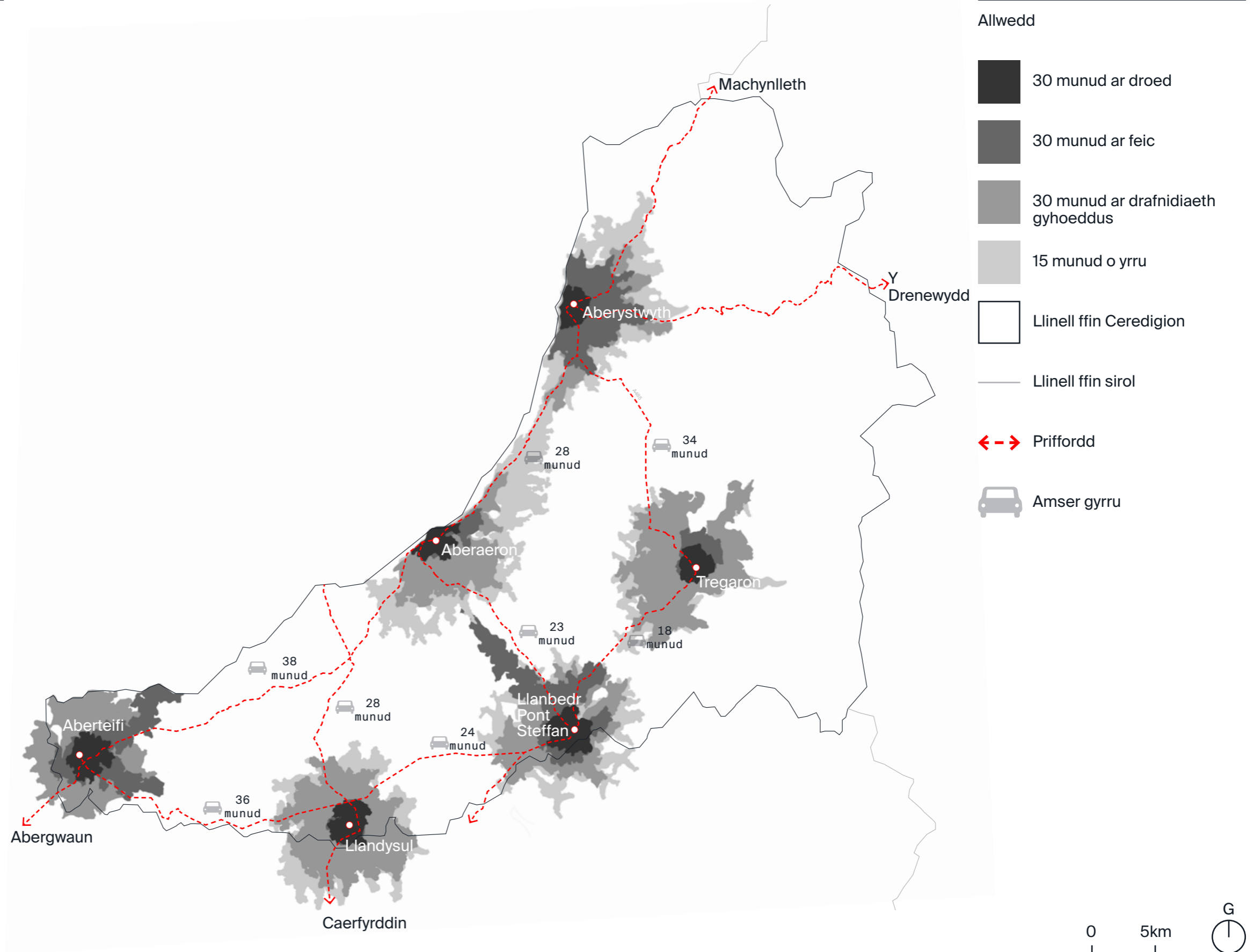
2.2 Trefi gwledig

Mae Ceredigion yn sir brin ei phoblogaeth a helaeth yn ddaeryddol, ac mae'n cynnwys chwe phrif dref: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron. Wedi'u gwasgaru rhwng y trefi hyn ac yn gydgysylltiedig â nhw y mae trefi a phentrefi llai, a hynny ledled tirwedd ddiwylliannol unigryw. Felly mae cysylltedd yn rhan bwysig ac annatod o unrhyw strategaeth adfywio gan fod y trefi hyn i gyd â chysylltiadau cryf a set ryngddibynnol o swyddogaethau, amwynderau a gwasanaethau.

Mae gan y sir gyfoeth o asedau cynhenid rhagorol a thirwedd naturiol unigryw. Mae'r trefi'n meddu ar hanfod rhai o'r perthnasoedd allweddol â harbws, afonydd, mynyddoedd ac arfordir sy'n gwneud tirwedd y rhanbarth mor nodedig.

O'u defnyddio mewn modd effeithiol, gall y nodweddion rhanbarthol hyn wella ansawdd bywyd preswylwyr a darparu'r sylfeini ar gyfer twf economaidd yn y dyfodol. Bydd hyn yn cynnwys adeiladu ar y cryfderau neilltuol cyfredol, sy'n cynnwys arlwy twristiaeth ac iddo'r potensial i gynyddu niferoedd yr ymwelwyr a'r incwm trwy gydol y tymor, a hynny'n rhan o arlwy, llwybr neu daith ledled y sir. Ynghyd â buddsoddiad mewn dysgu, sgiliau, a marchnadoedd llafur lleol eraill, sydd hefyd yn ofynnol ar gyfer adfywio'r economi sylfaenol a gwella cryfderau cyfredol y sector (gweithgynhyrchu, amaethyddiaeth, bwyd a diod, masnach cyfanwerthu a manwerthu).

O ran trafnidiaeth, mae Lein y Cambrian yn darparu gwasanaethau rheilffordd sylfaenol rhwng Aberystwyth, Amwythig a Birmingham, lle gall teithwyr ymuno â gwasanaethau ar gyfer Llundain a manau eraill. Mae bysiau lleol yn gwasanaethu prif drefi Ceredigion, ac mae gwasanaethau pellter hir yn bodoli rhwng Aberystwyth a Chaerdydd, gan deithio trwy Aberaeron a Llanbedr Pont Steffan. Mae Bwcabus, gwasanaeth bws lleol sy'n gweithredu yn ne'r sir, yn cynnig cludiant sy'n cael ei deilwra ar gyfer preswylwyr gwledig.

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

2.3 Amcanion adfywio

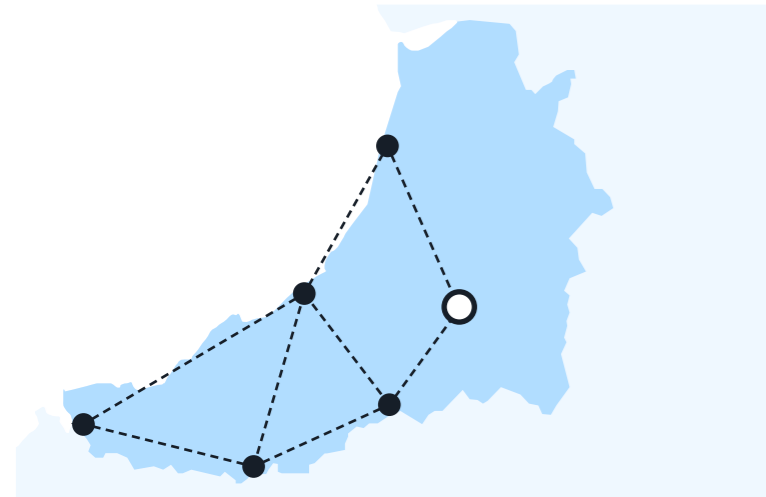
Mae maint a lleoliad Ceredigion yn ei chyd-destun cenedlaethol yn golygu bod yna sawl her i dwf ei heconomi. Serch hynny, mae safle strategol Ceredigion yn darparu nifer o gyfleoedd i newid, tyfu ac addasu i ddyfodol economaidd cynaliadwy a bywiog.

Mae'r strategaeth adfywio hon yn ymgorffori amcanion llesiant ac uchelgeisiau 'Strategaeth Gorfforaethol Cyngor Sir Ceredigion 2022-2027' ar gyfer y pum mlynedd nesaf, sydd fel a ganlyn:

- hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth;
- creu cymunedau gofalgar ac iach;
- darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi dysgu i bob oed;
- a chreu cymunedau cynaliadwy, gwyrdd ac iddynt gysylltiadau da.

Yn ogystal â'r uchod, mae cynllun economaidd y rhanbarth, 'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion – Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', yn nodi sefyllfa economaidd gyfredol y sir a'r heriau allweddol o ran twf yr economi leol, ac yn amlinellu strategaeth a chyfres o ymyraethau allweddol hyd at 2035 i gyflawni "twf economaidd cryf, cynaliadwy a mwy gwydn i Geredigion". Y sbardunau economaidd, a amlinellir gyferbyn, yw'r egwyddorion sy'n sail i'r strategaeth ar gyfer adfywiad yn Tregaron.

Ar wahân i gynyddu twf economaidd mewn cymunedau lleol, mae'n bwysig rhoi pwyslais ar hyrwyddo ffyniant a rennir ledled y sir. Mae hyn yn golygu datblygu strategaeth ranbarthol i ddelweddu a chreu Ceredigion ffyniannus, iach ac egniol y mae ar bobl eisiau byw a gweithio ynddi.

'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion – Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35'

Ysgogwyr economaidd cynllun economaidd y rhanbarth.

Menter

Cefnogi busnesau a chymunedau

- Cefnogi'r broses o greu busnesau newydd yng Ngheredigion a helpu busnesau cyfredol i dyfu
- Meithrin ymwybyddiaeth o'r ffaith bod Ceredigion yn lle gwych i sefydlu a thyfu busnesau
- Cryfhau a manteisio ar gyfleoedd allweddol ar gyfer sectorau allweddol: bwyd, ffermio, amaeth-dechnoleg, twristiaeth, awyrodod, biowyddoniaeth
- Mynd i'r afael â gwendidau strwythurol a diffyg yn y farchnad lle maent yn bodoli yn Economi Sylfaenol Ceredigion (ac yn benodol yn y sectorau Adeiladu a Gofal)
- Sicrhau bod gan Geredigion y seilwaith i gefnogi cyfleoedd i dyfu
- Datblygu a chynnal dull cydweithredol cadarn wrth ymdrin â thwf economaidd

Pobl

Ysbrydoli pobl, gan ddatblygu sgiliau, iechyd a llesiant

- Saernio cysylltiadau cadarnach rhwng gweithwyr y dyfodol a chyflogwyr
- Gweithlu medrus ac arloesol a arweinir gan gyflogwyr
- Creu diwylliant sy'n canolbwyntio ar entrepreneuriaeth
- Hyrwyddo Ceredigion fel lle cadarnhaol i fyw, astudio, gweithio a thyfu ynddo
- Mynd ati mewn modd cadarnhaol i hyrwyddo cyfleoedd i bawb elwa o dwf economaidd

Cysylltedd

Cysylltu busnesau a chymunedau

- Gwella'r rhwydwaith ffyrdd
- Gwella'r ddarpariaeth trafndiaeth gyhoeddus yng Ngheredigion
- Cefnogi a hyrwyddo teithio llesol
- Datgarboneiddio trafndiaeth
- Hyrwyddo rhwydwaith trafndiaeth integredig ar gyfer cymunedau gwledig
- Gwella rhwydwaith y grid trydan
- Datgarboneiddio'r rhwydwaith ynni
- Archwilio potensial economi hydrogen
- Datblygu dull strategol wrth ymdrin â rhwydweithiau digidol
- Gwella'r cysylltedd digidol yng Ngheredigion
- Gwella'r lefelau ecsbloetio digidol yng Ngheredigion

Lle

Hyrwyddo Ceredigion fel lle i fyw a gweithio ynddo ac i ymweld ag ef

- Nodi a darparu cyfleoedd i wella manau byw, gweithio a hamdden yn y dref
- Cynyddu'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy
- Sicrhau bod gan Geredigion safleoedd strategol effeithiol ar gyfer cyflogaeth
- Datblygu a gwella asedau gwyrdd Ceredigion
- Gwella'r canfyddiad o Geredigion fel lle bywiog i fyw a gweithio ynddo ac i ymweld ag ef
- Gwneud Ceredigion yn lle bywiog ar gyfer digwyddiadau

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.1 Y cyd-destun lleol

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI), strategaeth sy'n nodi cynigion a pholisiau ar gyfer defnydd tir lleol yn y dyfodol, yn nodi Tregaron yn Ganolfan Gwasanaethau Trefol, sy'n cadarnhau ei lle o fod yn anheddiad o bwysigrwydd rhanbarthol yng Ngheredigion. Er mai dim ond tri Anheddiad Cyswllt sydd gan Dregaron, mae'n darparu ar gyfer cymuned wledig eang sy'n cwmpasu pentrefannau a ffermydd. Mae gan Dregaron amrywiaeth o gyfleoedd cyflogaeth yn y sector cyhoeddus a phreifat, ac mae'n gartref i ystod o sefydliadau a chyfleusterau, gan gynnwys Ysbyty Cymunedol Tregaron, Cartref Gofal Bryntirion, Canolfan y Barcud Coch ac Amgueddfa, Ysgol Henry Richard (3-16 oed), Canolfan Aur Cymru Rhiannon, ystad ddiwydiannol fach, yn ogystal â nifer o fusnesau a siopau manwerthu eraill. At hynny, roedd Tregaron yn gartref i Eisteddfod Genedlaethol 2022.

Saif Tregaron wrth droed Mynyddoedd Cambria, sydd i gyfeiriad y dwyrain. Mae Cors Caron, sy'n gyf Morgens fawng, i'r gogledd o'r dref. Mae'n anheddiad sefydledig ac wedi bod yn ganolfan i fasnach a diwydiant ers canrifoedd.

I gefnogi rôl ranbarthol Tregaron, dynodwyd i'r ganolfan gwasanaethau hon ffigur twf tai o 102 o unedau yn y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) cyfredol. Fodd bynnag, mae'r ddarpariaeth tai wedi bod yn arafach na'r hyn a ddisgwyllir yn y CDLI, ffaith sy'n wir am bob Canolfan Gwasanaethau Trefol ar hyd a lled Ceredigion.

Mae canol tref Tregaron yn darparu ystod o fusnesau bach lleol annibynnol, yn ogystal â sefydliadau bwyd a diod. Fodd bynnag, mae colli banciau a nifer o fanwerthwyr mwy wedi amlygu'r angen am fwy o fusnesau lleol annibynnol i ddarparu ar gyfer preswylwyr a thwristiaid. A hithau wedi bod yn lleoliad Eisteddfod Genedlaethol 2022, efallai y bydd Tregaron yn profi budd o dwristiaeth yn dychwelyd yn ystod y blynyddoedd i ddod.

3.2 Treftadaeth

Cafodd tref farchnad hanesyddol Tregaron ei siarter frenhinol yn 1292. Mae ffurf adeiledig Tregaron yn enghraifft o anghydfurfiaeth Gymreig y bedwaredd ganrif ar bymtheg, sy'n cynnwys patrymau strydoedd brodorol a thyn.

Mae Ardal Gadwraeth yn cwmpasu rhan hynaf y dref, lle lleolir cyfanswm o saith adeilad rhestredig, yn cynnwys Gwesty'r Talbot ac Eglwys Sant Caron.

Mae gan Dregaron dreftadaeth ddiwylliannol Gymreig gref sy'n gysylltiedig â'r gweithgarwch amaethyddol ym Mynyddoedd Cambria ac o'u hamgylch.

Mynyddoedd Cambria

Yn cael eu nodweddu gan lwyfandir ucheldir agored a dyffrynnoedd afonydd eang.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.3 Demograffeg

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019, sef y mesur swyddogol o amddifadedd cymharol, yn gosod ardaloedd bach yng Nghymru rhwng 1 (yr ardaloedd mwyaf difreintiedig) a 1,909 (yr ardaloedd lleiaf difreintiedig). Yn safle 765, mae Tregaron yn un o'r 30-50% o ardaloedd mwyaf difreintiedig.

Yn ôl canlyniadau cyntaf cyfrifiad 2021, bu gostyngiad o 5.8% yng Ngheredigion o ran y duedd yn y boblogaeth, a hynny o tua 75,900 yn 2011 i 71,500. Fodd bynnag, tyfodd cyfanswm poblogaeth Cymru 1.4%, sef cynnydd o 44,000 o bobl i 3,107,500. Yn ôl cyfrifiad 2021, mae gan Dregaron boblogaeth o 1,154 o gymharu â 1,213 yng nghyfrifiad 2011.

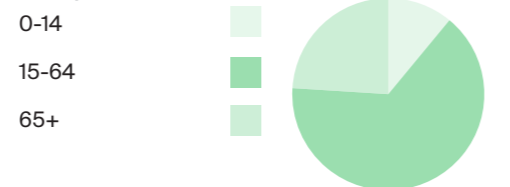
Roedd gan Ward Tref Tregaron un o'r canrannau uchaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghyfrifiad 2021 (65%), ochr yn ochr ag Aberaeron. Mae hyn yn ostyngiad o 3.3% ers Cyfrifiad 2011 (68.3%).

2035 Tregaron – Tref sy'n canolbwyntio ar brofiadau chwaraeon, hamdden ac adloniant yn y dirwedd gyfagos.

Cymru
Poblogaeth

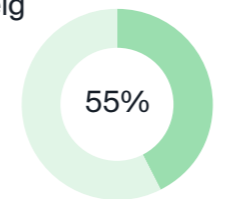
Grwpiau Oedran

Oedran Canolrifol

Hunaniaeth Gymreig
yn unig

Ethnigrwydd

Data demograffig cenedlaethol, rhanbarthol a lleol

Ffynhonnell y data: SYG 2021

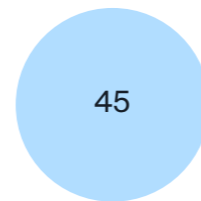
Ceredigion
Poblogaeth

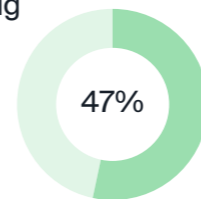
Grwpiau Oedran

Oedran Canolrifol

Hunaniaeth Gymreig
yn unig

Ethnigrwydd

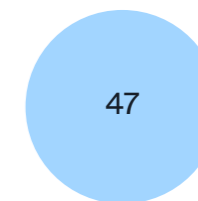
Tregaron
Poblogaeth

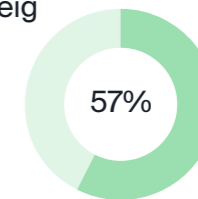
Grwpiau Oedran

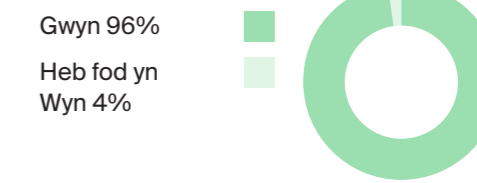
Oedran Canolrifol

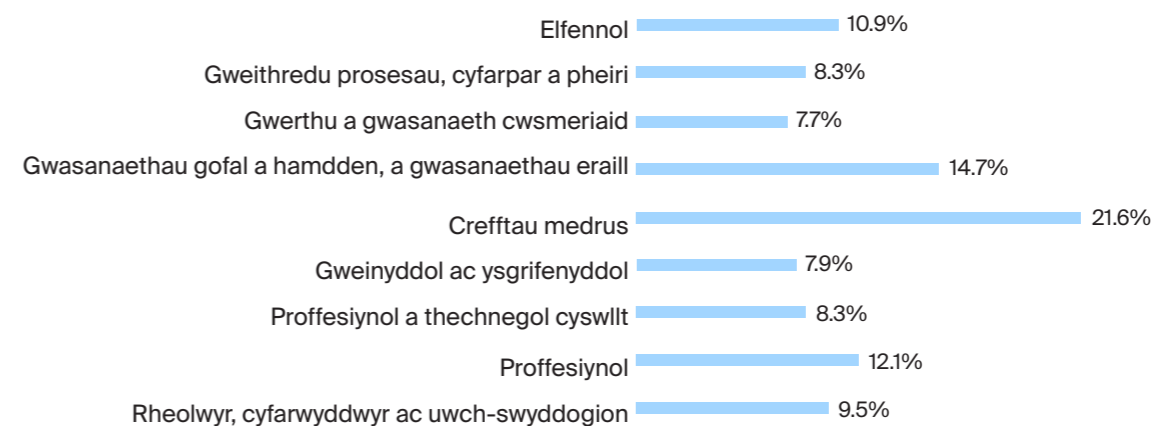
Hunaniaeth Gymreig
yn unig

Ethnigrwydd

Galwedigaeth

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.4 Blaenoriaethau Cenedlaethol

Mae'r amcanion adfywio ar gyfer pob un o chwe thref wledig strategol Ceredigion yn cael eu llywio gan y weledigaeth a'r gwerthoedd a amlinellir mewn polisi lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.

Dylai unrhyw brosiect yr ymgwymer ag ef sefydlu'r Pum Ffordd o Weithio a amlinellir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei ddull o fynd i'r afael â'r cynllunio a'r datblygu. Mae hyn yn cwmpasu'r canlynol:

- Yr hirdymor: cydbwysu anghenion byrdymor ar yr un pryd â diogelu'r gallu i ddiwallu anghenion hirdymor;
- Integreiddio: ystyried y modd y mae'r prosiect yn effeithio ar nodau llesiant y trefi a nodau llesiant cyrff cyhoeddus eraill;
- Ymgysylltu: sicrhau bod cynlluniau yn ymgysylltu â rhanddeiliaid cymunedol ac yn adlewyrchu amrywiaeth yr ardal;
- Cydweithredu: tynnu sylw at a gweithio gyda sefydliadau ac arbenigwyr eraill y bydd perthynas waith gydweithredol â nhw yn ychwanegu gwerth;
- Atal: deall y modd y gall ymyraethau targededig gyfrannu at atal problemau, neu eu helaethu neu eu gwaethygu.

Mae'r saith nod llesiant yn dangos y Gymru yr ydym yn dymuno byw a gweithio ynddi; maent yn llywio cynlluniau adfywio'r dref, ac yn ymdrechu am ddyfodol cynaliadwy. Mae'r nodau hyn fel a ganlyn: Cymru lewyrchus; Cymru gydnerth; Cymru iachach; Cymru o gymunedau cydlynus; Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Mae adroddiad Archwilio Cymru, 'Adfywio Canol Trefi yng Nghymru', yn disgrifio'r modd y mae gan ganol trefi y potensial i fod yn lleoedd bywiog a chynaliadwy, ond bod penderfyniadau ac arweinyddiaeth uchelgeisiol yn ofynnol i fynd i'r afael â'u heriau cyfredol. Mae newid cymdeithasol a thechnolegol, y twf mewn gwasanaethau ar gyrion y dref, a cholli gwasanaethau hanfodol, megis swyddfydd post a banciau, wedi cael effaith sylweddol ar ganol trefi. Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn, mae angen sefydlu diben canol trefi a nodi ymyraethau targededig clir.

Er bod adfywio canol trefi yn parhau i fod yn flaenoriaeth genedlaethol, nid yw polisi Canol Trefi yn Gyntaf Llywodraeth Cymru wedi cael ei ymgorffori'n llawn eto. Yn ogystal ag awdurdodau lleol

a chenedlaethol, mae angen i bartneriaid yn y sector cyhoeddus a'r trydydd sector, ac mewn cynghorau tref a chymuned, cymunedau a busnesau fod yn rhan o'r penderfyniadau.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r ddeddf hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus ystyried effaith hirdymor eu penderfyniadau, mynd ati i wella eu ffyrdd o weithio gyda phobl, cymunedau, a'i gilydd, ac atal problemau parhaus megis tloedi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd.

Datblygu a'r perygl o lifogydd

Mae polisi a chanllawiau cynllunio, megis TAN 15, yn mynd i'r afael ag ymarferoldeb rheoli dŵr ac yn cydnabod bod afonydd a thraethlinau yn brosesau naturiol ac iddynt ran bwysig i'w chwarae mewn perthynas â llunio'r amgylchedd.

2021-2030 Cyflawni carbon sero net

Yn nodi'r modd y mae Ceredigion yn bwriadu ymateb i'r argyfwng hinsawdd sirol. Mae'n asesu allyriadau carbon gweithredol presennol y sir ac yn amlinellu'r heriau sy'n gysylltiedig â'r targed uchelgeisiol hwn ar gyfer 2030.

Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040

Strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol, gan gynnwys cynnal a datblygu economi fywiog, cyflawni'r gwaith o ddatgarboneiddio, a gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd.

Adfywio Canol Trefi yng Nghymru

Trosolwg o'r modd y mae awdurdodau lleol yn rheoli ac yn adfywio canol eu trefi, gan ddod i'r casgliad bod canol trefi wrth graidd bywyd yng Nghymru ac yn gallu bod yn lleoedd bywiog a chynaliadwy.

Y rhaglen LEADER

Yn cael ei hariannu trwy Gynllun Datblygu Gwledig Cymru (2014-2020), mae'r rhaglen LEADER wedi'i chynllunio i annog pobl, busnesau a chymunedau lleol i gymryd rhan yn y gwaith o ddarparu atebion cynaliadwy, ond arloesol, i fynd i'r afael â heriau cyfredol.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.5 Trosolwg cyllid

Mae'r dirwedd ariannu statudol wedi bod yn ansicr gydol yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Yn ystod y ddau ddegawd diwethaf, cafwyd lefelau sylweddol o fuddsoddiad mewn datblygiadau cyfalaf ledled y DU. Yr ysgogiad ar gyfer hyn oedd cyflwyno arian loteri, ynghyd ag argaeledd cyllid yr UE trwy Gronfeydd Strwythurol. Fodd bynnag, mae'r gostyngiad mewn lefelau cyllid cyhoeddus yn ystod y blynyddoedd diwethaf wedi cael ei gofnodi'n helaeth, ac mae pob rheswm i gredu y bydd y dirywiad yn parhau ac, o bosibl, yn cyflymu mewn rhai rhanbarthau yn ystod y blynyddoedd nesaf. Mae effaith COVID-19 wedi golygu bod gwariant cyhoeddus dan bwysau yn fwy cyffredinol, a bydd hyn, yn anochel, yn golygu mwy o gystadleuaeth am unrhyw arian sydd ar gael o hyd.

Mae'r broses o flaenoriaethu penderfyniadau buddsoddi yn y dyfodol yn debygol o gael ei llywio gan amrywiaeth o ffactorau, ond mae Ceredigion mewn sefyllfa dda i elwa o fuddsoddiad os gall prosiectau fod yn gyson â blaenoriaethau strategol lleol, rhanbarthol a chenedlaethol ehangach.

Yn seiliedig ar raglenni ariannu diweddar a chyfredol, mae hwn yn rhoi cipolwg ar y mathau gwahanol o ffynonellau ariannu sydd ar gael o ffynonellau statudol. Dylid nodi hefyd fod rhaglenni ariannu newydd (a chylchoedd ariannu rhaglenni cyfredol) yn ymddangos yn barhaus:

- Llywodraeth y Deyrnas Unedig: Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (UKSPF)
- Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru: Bargen Dwf Canolbarth Cymru
- Llywodraeth y Deyrnas Unedig: Y Gronfa Ffyniant Bro
- Ymchwil ac Arloesi yn y DU (UKRI): Innovate
- Llywodraeth Cymru, Croeso Cymru: Cronfa'r Pethau Pwysig
- Llywodraeth Cymru, Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth, Cymru (CBTC)
- Llywodraeth Cymru: Cronfa Cymunedau'r Arfordir
- Llywodraeth Cymru: Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol
- Llywodraeth Cymru: Rhaglen Grant Cyfalaf Trawsnewid MALD
- Arall Llywodraeth Cymru: Ardoll Dwristiaeth

3.5.1 Arian y Loteri

Mae'r gyfran o arian y Loteri Genedlaethol sydd ar gael i achosion da yn dibynnu ar werthiant tocynnau loteri. Ar ôl rhai blynyddoedd o ddirywiad, gan roi pwysau ar yr arian a oedd ar gael, mae gwerthiant tocynnau wedi gweld cynnydd graddol yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Er gwaethaf gostyngiad o 3% mewn gwerthiannau yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2022, roedd cyfran yr incwm i achosion da ychydig yn uwch na'r llynedd. Ymhlith y rhaglenni grant sydd ar gael ar hyn o bryd, gan gynnwys rhaglenni grant Llywodraeth Cymru a ddosberthir trwy gyrff loteri, y mae:

- Cyngor Celfyddydau Cymru: Rhaglen Loteri Cyfalaf
- Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol: Cronfa Gweithredu ar y Newid yn yr Hinsawdd
- Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol: Pobl a Lleoedd
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol a Llywodraeth Cymru: Lleoedd Lleol ar gyfer Natur
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif grant
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol a Llywodraeth Cymru/Cyfoeth Naturiol Cymru: Y Gronfa Rhwydweithiau Natur

Yr A485 yn cyrraedd canol y dref

Y brif ffordd o Aberystwyth i Dregaron

3.5.2 Ffynonellau dyngarol y sector preifat

Rhoddodd y 300 o ymddiriedolaethau a sefydliadau elusennol gorau yn y DU £3.48 biliwn yn 2019-2020, a oedd yn dwf o bron 8% o'r flwyddyn flaenorol. Mae'n well gan lawer o ymddiriedolaethau elusennol roi i elusennau llai, lle y gall eu grantiau gael effaith gyfrannol fwy. Fodd bynnag, gall datblygiadau cyfalaf mawr ddenu rhai o'r rhoddion mwyaf sylweddol gan ymddiriedolaethau a sefydliadau, ond dim ond un neu ddau o grantiau o'r fath y flwyddyn y gall ymddiriedolaeth fawr yn y DU eu rhoi, ac mae'r gystadleuaeth yn gref.

Mae'r grantiau hyn fel arfer yn canolbwyntio ar un neu fwy o'r themâu canlynol:

- Adeiladau newydd uchelgeisiol a gynlluniwyd i hyrwyddo rhagoriaeth ymchwil o'r radd flaenaf (yn aml mewn meysydd ymchwil sy'n ymwneud ag iechyd, neu sydd o ddiddordeb penodol i'r cyllidwr).
- Treftadaeth – adfer, ailddatblygu neu gynyddu mynediad i adeiladau o arwyddocâd hanesyddol a phensaernïol sylweddol.
- Cyfleusterau a fydd o fudd i nifer mawr o fyfyrwyr neu'r gymuned ehangach, neu a fydd yn hybu dysgu ymhlith aelodau'r naill garfan neu'r llall. Mae i'r adeiladau hyn fynediad cyhoeddus fel rheol. Er enghraifft, llyfrgelloedd, casgliadau amgueddfeydd prifysgolion, a lleoliadau celfyddydol sy'n eiddo i brifysgolion.
- Prosiectau grymus sy'n galluogi newid gwirioneddol, neu sy'n sicrhau newid sylweddol yn y ddarpariaeth; thema drawsbynciol sy'n berthnasol ledled amrediad o sectorau a gefnogir gan ymddiriedolaethau a sefydliadau.
- Mae gwerth am arian hefyd yn ystyriaeth allweddol.

3.5.3 Gwerth cymdeithasol

Yng Nghymru, mae pwysigrwydd gwerth cymdeithasol yn cael ei gydnabod yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac mae yna nifer o ddulliau o'i fesur. Yn dilyn ymgynghoriad helaeth, mae Fframwaith Mesur Gwerth Cymdeithasol Cenedlaethol Cymru (a elwir yn TOMs Cenedlaethol Cymru) yn cael ei gymeradwyo gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol. Mae'r canllawiau ar ddefnyddio TOMs Cenedlaethol Cymru yn rhoi dealltwriaeth o'r modd y gall sefydliadau ddefnyddio'r fframwaith i ychwanegu gwerth at gymunedau a'r economi leol trwy gaffael blaengar. Mae'n caniatáu i werth ariannol gael ei osod ar eu cyfraniad i gymdeithas, a hynny trwy ddefnyddio set o 'werthoedd procsi'. Nid yw gwerth cymdeithasol yn ymwneud â budd ariannol yn unig, ond mae defnyddio'r gwerthoedd procsi yn helpu o ran deall graddfa ac ehangder yr effaith y gall mesur ei chael, ac o ran gallu cyfiawnhau penderfyniad caffael yn well.

Mae TOMs Cenedlaethol Cymru yn seiliedig ar gyfres o Themâu, Canlyniadau a Mesurau:

- Themâu – y themâu neu'r nodau strategol troswaol y mae sefydliad yn bwriadu eu dilyn, ac sydd wedi'u strwythuro ar sail saith nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Canlyniadau – yr amcanion, neu'r nodau, y mae sefydliad yn ceisio eu cyflawni ac sy'n cyfrannu at y thema.
- Mesurau – y mesurau, neu'r gweithgareddau, y gellir eu defnyddio i asesu a weithredwyd neu a gyflawnwyd y canlyniad.

Nid yw'r fframwaith yn offeryn sefydlog, ac mae'n esblygu i adlewyrchu anghenion a phwysau newidiol mewn cymdeithas, a'r bwriad yw iddo gael ei ddiweddarau'n flynyddol.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.6 Themâu craidd

Mae strategaeth adfywio pob tref yn nodi cyfres gyffredin o themâu trawsbynciol, a amlinellir gyferbyn, sy'n adlewyrchu strategaeth economaidd Ceredigion, 'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion - Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', y mae ei ffocws ar Bobl, Lle, Menter a Chysylltedd. Gyda'i gilydd, mae'r themâu craidd hyn yn gweithredu fel sylfaen ar gyfer lleoedd cynaliadwy.

Mae'r strategaeth yn nodi'r modd y mae ymyraethau targededig yn galluogi cymunedau i gydweithio tuag at gyflawni twf economaidd cadarn, cynaliadwy a mwy cydnerth ar gyfer Aberaeron, twf sy'n cael ei greu gan bawb a'i rannu â phawb.

Mae ymyraethau arfaethedig sy'n dod o dan un neu ragor o'r themâu hyn yn cysylltu mewn modd tebyg â pholisi cenedlaethol a lleol, ac yn cefnogi nodau ac amcanion allweddol y strategaeth hon yn uniongyrchol.

Teithio Llesol

Datblygu a hyrwyddo rhwydwaith o lwybrau cerdded a beicio dynodedig sy'n cysylltu pobl a lleoedd, ac a fydd yn rhan o'u teithiau bob dydd.

Busnes

Cefnogi busnesau a mentrau newydd a chyfredol ac eiriol drostynt. Sefydlu a chynnal seilwaith i gefnogi gwelliant economaidd.

Cymeriad

Datblygu cymeriad hanesyddol a threftadaeth lleoedd i ddenu pobl i fyw ynddynt ac ymweld â nhw.

Cymuned

Hyrwyddo adfywiad a arweinir gan y gymuned. Nodi materion a chyfleoedd o fewn ardaloedd lleol a gwneud newidiadau sy'n cael effaith gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol gadarnhaol.

Cyrchfan

Nodi a datblygu lleoedd sy'n creu profiadau bythgofiadwy, profiadau y bydd llawer o sgwrsio yn eu cylch.

Amgylchedd

Hyrwyddo'r amgylchedd lleol a rheolaeth gynaliadwy ar adnoddau naturiol. Gwarchod cynefinoedd naturiol i annog bioamrywiaeth.

Iechyd

Creu canol trefi bywiog sy'n cael effaith gadarnhaol ar ansawdd bywyd ac ar iechyd, hapusrwydd a ffyniant hirdymor cymunedau.

Y Stryd Fawr

Ystyried rôl y stryd fawr yn y dyfodol a'r modd y gallai gefnogi esblygiad canol tref i fod yn lle bywiog i fyw a gweithio ynddo, ac ymweld ag ef.

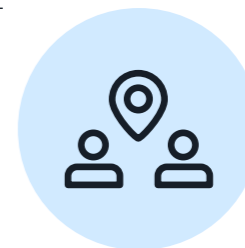
Tirwedd

Cynyddu cydnerthedd yn wyneb effeithiau'r newid yn yr hinsawdd, yn ogystal â hyrwyddo rhyngweithio cymdeithasol mewn amgylchedd naturiol.

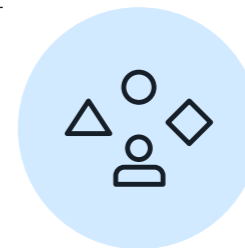
Dysgu

Sicrhau bod cyfleusterau a fframweithiau yn bodoli i ddarparu cyfleoedd ar gyfer addysg, hyfforddiant a dysgu gydol oes.

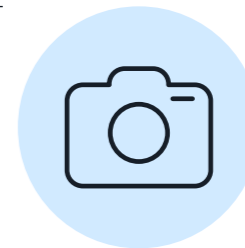
Creu Lleoedd

Datblygu mannau nodedig a bywiog sy'n cryfhau'r berthynas rhwng pobl a lleoedd.

Sgiliau

Darparu cyfleoedd i gaffael a datblygu sgiliau a chymwyseddau gwaith craidd, sy'n annog dilyniant mewn hyfforddiant penodol neu ddewisiadau gyrfa yn y gymuned leol.

Twristiaeth

Annog twristiaeth adfywiol, sef ffordd gynaliadwy o ddarganfod lleoedd newydd sy'n cael effaith gadarnhaol ar gymunedau ac economïau lleol.

Teithio a Thrafnidiaeth

Hyrwyddo teithio hygyrch, cynaliadwy ac effeithlon. Gwneud trafndiaeth gyhoeddus yn ddewis deniadol.

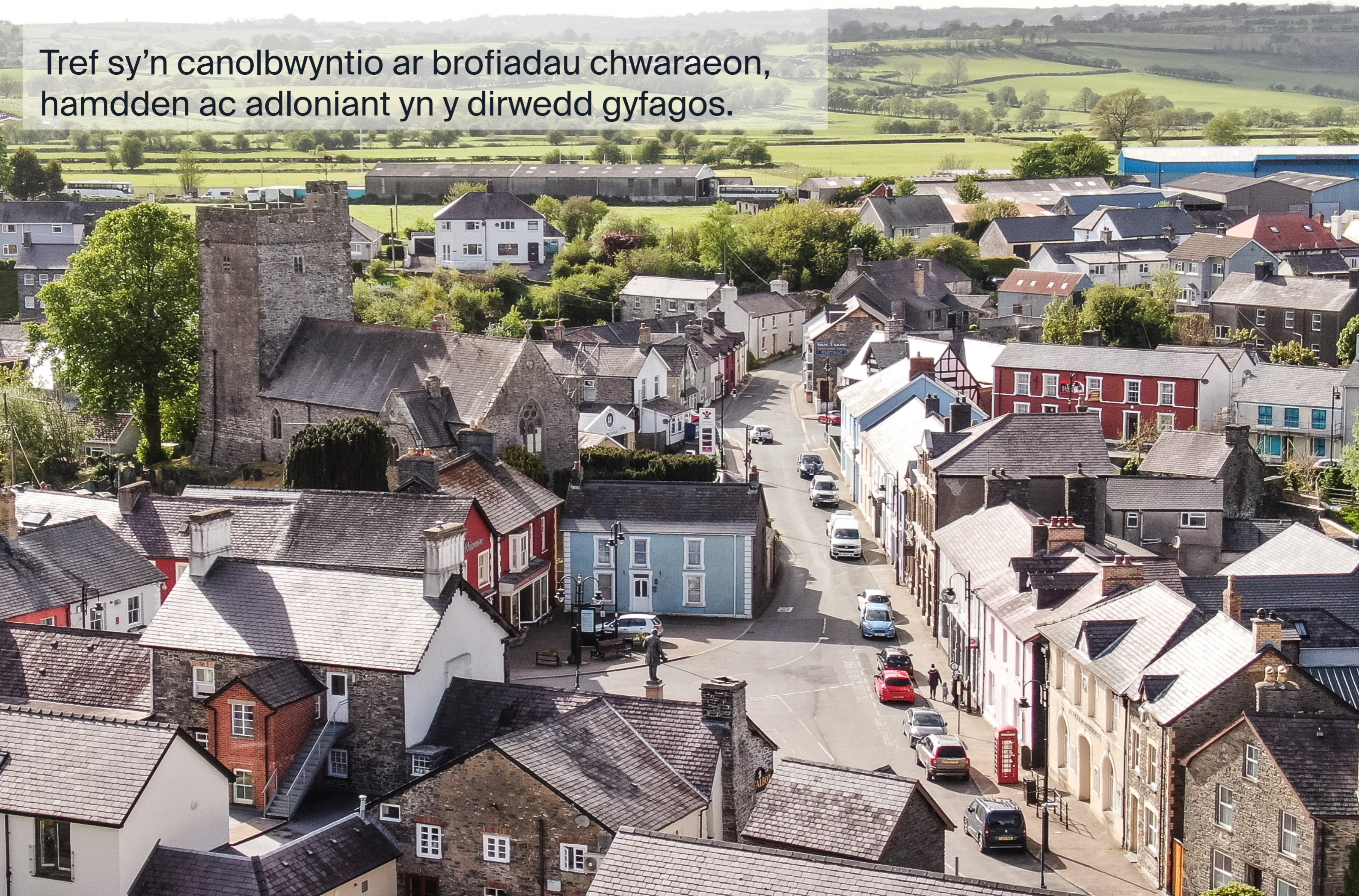

Llesiant

Lleihau'r gwahaniaethau mewn cymunedau a chreu amodau sy'n galluogi pobl i fyw a gweithio mewn lleoedd diogel, bywiog.

2035 Tregaron

Tref sy'n canolbwyntio ar brofiadau chwaraeon, hamdden ac adloniant yn y dirwedd gyfagos.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.1 Gweledigaeth

A hithau wedi'i lleoli wrth droed Mynyddoedd Cambria, mae tirwedd amgylchynol Tregaron yn cynnwys llwyfandir ucheldirol agored a dyffrynnoedd afonydd, elfennau sy'n darparu cyfleoedd i wella iechyd a llesiant o fynd ati i ehangu llwybrau cerdded a beicio cyfredol a sicrhau mwy o ddarpariaeth hamdden ac adloniant.

Mae gan y dref dreftadaeth amaethyddiaeth ystyrion a gweladwy iawn, a amlygir gan flaenoriaethau a phwyslais y cyngor tref lleol, ac a ddathlwyd yn rhan o Eisteddfod Genedlaethol 2022. Mae diwylliant, iaith a dysgu gwledig Cymru yn naturiol yn themâu pwysig iawn, themâu y dylid eu hystyried yn gryfderau ac yn gyfleoedd i ymateb iddynt trwy adfywio canol trefi yn ofalus.

Hyd yma, mae datblygiad y dref wedi canolbwyntio ar gyffiniau Afon Brennig, a Stryd y Capel a Ffordd yr Orsaf. Mae Sgwâr Tregaron, gerllaw'r Neuadd Goffa a'r Talbot, yn darparu cyrchfan a lleoliad â mynediad hyfyw i wasanaethau'r dref, siopau'r stryd fawr, a chyfleusterau cymunedol. Mae'r set hon o berthnasoedd rhyng-gysylltiedig yn rhan annatod o brosesau adfywio hirdymor. Mae'n amlwg bod yna botensial i ddatblygu'r rhwydwaith hwn ymhellach trwy gyfrwng cysylltiadau allweddol â'r dirwedd o amgylch, cysylltiadau a fyddai'n cynnig porth i breswylwyr lleol ac ymwelwyr fwynhau archwilio Mynyddoedd Cambria. Felly, mae'r strategaeth adfywio yn darparu set o gyfleoedd creu lleoedd hirdymor sy'n helpu i osod y sylfeini ar gyfer twf cyfiawnadwy a gweithgarwch economaidd cynaliadwy.

Mae'r weledigaeth hon yn cyd-fynd ag arlwy craidd Cymru ar gyfer yr economi ymwelwyr ('Croeso i Gymru: blaenoriaethau i'r economi ymwelwyr 2020-2025'), ac yn rhoi ffocws ar y canlynol:

- Tirweddau eithriadol, a warchodir ac y gofelir amdanynt;
- Cymunedau bywiog a diwylliant creadigol;
- Anturiaethau a gweithgareddau epic i bawb;
- Croeso Cymreig unigryw.

① Ysgol Henry Richards

② Canolfan Hamdden

③ Marchnad Da Byw

④ Lle Chwarae

Y weledigaeth adfywio

Meysydd allweddol yr eir i'r afael â nhw yn y strategaeth adfywio.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.2 Adborth rhanddeiliaid

Mae'r cynllun adfywio wedi deillio o sgysiau ag awdurdodau lleol a phreswylwyr, ac mewn gweithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol. Yn seiliedig ar y canlyniadau, mae'r strategaeth yn pennu cyfres o ymyraethau targededig a phrosiectau ategol allweddol, ynghyd ag argymhellion ar gyfer rhoi'r eitemau hyn ar waith.

Gwahoddwyd y rhanddeiliaid i ymateb i'r pynciau canlynol:

- Asedau**
Beth sy'n gweithio'n dda yn eich tref ar hyn o bryd?
- Gweledigaeth**
Disgrifiwch sut olwg a fydd ar eich tref mewn deng mlynedd.
- Ymyrraeth**
Pa newid a fyddai'n trawsffurfio eich tref fwyaf?
- Yr Economi**
Sut y gallai economi eich tref fod yn fwy cynaliadwy a chydnerth?

Gyda'n gilydd, bu i ni gynnal ymarfer creu gweledigaeth – sef plotio'r modd y gallai Tregaron edrych ymhen 5, 10, ac 20 mlynedd. Trwy fynd ati i fapio, nododd aelodau'r gymuned ymyraethau a syniadau ar gyfer y dref.

Darparodd 20 o gynrychiolwyr o blith rhanddeiliaid allweddol fwy na 100 o eitemau o adborth ar ffurf fformatau gwahanol. Mae'r wybodaeth a gasglwyd wedi cael ei dadansoddi, ac fe'i hadlewyrchir yn y strategaeth adfywio i amlygu'r materion, yr anghenion a'r syniadau a ddaeth i'r amlwg o'r gweithdy.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Ffotograffau ac adborth o weithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid a gynhaliwyd i drafod adfywiad yn Nhregaron.

Gweledigaeth
“Busnesau annibynnol”

Gweledigaeth
“Erys y naws draddodiadol – cadw'r economi amaethyddol”

Economaidd
“Darpariaeth addysg ar gyfer pobl ifanc 16 oed a hŷn, cyfle i arbenigo mewn addysg amaethyddol”

Ymyrraeth
“Identify a niche and build upon this strategy”

Ymyrraeth
“Estyn Llwybr Ystwyth i ganol y dref i wella twristiaeth a llesiant cymunedol”

Economaidd
“Cymorth ar gyfer pobl ifanc”

Ymyrraeth
“Buddsoddi mewn seilwaith ar gyfer gweithgareddau awyr agored, e.e. hostel, lle i olchi esgidiau wrth ddrws ffrynt”

Gweledigaeth
“Lle i fagu teulu”

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3 Dadansoddiad

Mae'r canlynol yn adlewyrchu ymchwil i gyfleoedd a chyfyngiadau presennol, yn cynnwys deddfwriaeth gynllunio, gan roi ystyriaeth i asedau allweddol y dref.

4.3.1 Cyfyngiadau cynllunio

Mae gan Dregaron ganol tref bach, cryno sy'n cynnwys cymysgedd o fanwerthwyr annibynnol bach, sefydliadau bwyd a diod, ac amwynderau cymunedol eraill. Mae clwstwr o unedau diwydiannol wedi'i leoli yn y gorllewin. Mae yna gyfleoedd i ddatblygiad economaidd pellach ddeillio o ddatblygiadau ar raddfa fach, o resymoli'r defnydd presennol o adeiladau, ac o ddarparu safle defnydd cymysg neilltuedig i'r dwyrain o'r dref.

Mae dŵr wyneb a llifogydd o gyrsiau dŵr bach yn gyfyngiad; mae yna barth llifogydd yn rhedeg ar ffurf bwa o dde'r anheddiad i'r gorllewin, gan effeithio ar ganol y dref o amgylch Afon Brennig. Mae llifogydd yn cael effaith sylweddol ar lwybrau teithio. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) wedi cyflawni llawer o waith ar yr afon, gan gynnwys gwelliannau i amddiffynfeydd eiddo cyfredol rhag llifogydd. Bydd rheoliadau diweddar sy'n mynd i'r afael â lefel y ffosffadâu yn nalgylchoedd ACA yr afon yn cael effaith ar y broses o gyflenwi tai a datblygiadau eraill o'r byrdymor i'r tymor canolig.

Mae Datganiad Aneddiadau'r CDLI, sef cynllun statudol sy'n nodi polisiâu a chynigion penodol ar gyfer datblygu a defnyddio tir yng Ngheredigion, yn amlygu'r meysydd canlynol y mae'n ofynnol mynd i'r afael â nhw:

- Llwybrau a chysylltiadau
- Hyrwyddo cyffredinol
- Llwybr Ystwyth

O ganlyniad, llwybrau mynediad, cysylltiadau â chanol y dref, ac ailddatblygu safleoedd gwag yw'r meysydd ffocws rhesymegol ar gyfer y strategaeth adfywio.

Safleoedd allweddol

Mae yna nifer o gyfyngiadau cynllunio yn Nhregaron, gan gynnwys llifogydd, llwybrau a chysylltiadau, a'r cyfraddau gwacter.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3.2 Asedau cymunedol

Rhaid rhoi ystyriaeth i iechyd a llesiant mewn perthynas â phreswylwyr ac ymwelwyr, fel ei gilydd. Mae Tregaron yn gartref i asedau cymunedol ledled ystod o sectorau:

- Hamdden
- Addysg
- Gofal iechyd
- Twristiaeth
- Amaethyddiaeth
- Adloniant

Mae canolfan hamdden gymunedol Tregaron ar Ffordd yr Orsaf yn cynnig cyfleusterau sy'n cynnwys cyrtiau sboncen, campfa, ystafelloedd newid a neuadd chwaraeon. Yn flaenorol, roedd gan Dregaron hefyd bwll nofio cymunedol yn Ysgol Henry Richard, yr ysgol cyfrwng Cymraeg 3-16 oed.

Mae Neuadd Goffa Tregaron wedi'i lleoli ar Sgwâr Tregaron ac ar gael i'r gymuned ac unigolion ei defnyddio. Mae'r gofod hwn yn ased gwerthfawr yn y gymuned leol gan ei fod yn galluogi i ddigwyddiadau a gweithgareddau gael eu cynnal trwy gydol y flwyddyn. Gwasanaethir y dref gan un Swyddfa'r Post, sydd wedi'i lleoli yn siop cyfleustra'r Spar.

O ran darpariaeth gofal iechyd, mae Tregaron yn gartref i Ysbyty Cymunedol Tregaron, sydd i'r de o ganol y dref. Mae cynnig wedi cael ei wneud ar gyfer canolfan iechyd integredig o'r enw Cylch Caron, a fyddai'n disodli'r ysbyty. Yn ogystal, ceir Cartref Gofal Bryntirion, a weithredir gan yr Awdurdod Lleol. Dim ond pedwar llety gwarchod sydd ar gael yn Nhregaron, ac maent wedi'u lleoli y tu ôl i Stryd y Capel ac yn cael eu rheoli gan Tai Ceredigion.

O ran atyniadau, mae Canolfan y Barcud Coch a'r Amgueddfa yn amlygu gwybodaeth am y barcud coch, bywyd gwyllt lleol a hanes y dref. Er bod y ganolfan yn denu ymwelwyr trwy gydol y flwyddyn, byddai'n elwa o gael ei hyrwyddo ymhellach.

At hyn, mae Tregaron yn un o'r ychydig drefi sydd â'u marchnad da byw o hyd. Er nad yw'r fasnach hon mor brysur ag y bu yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae'n gaffaeliad diwylliannol pwysig i'r dref. Er y gallai fod iddi werth economaidd, y niferoedd ymwelwyr y mae'n eu denu yw ei hased mwyaf.

Gerllaw'r farchnad da byw y mae man gwyrdd agored sy'n darparu lle chwarae mawr ar gyfer chwaraeon. Mae'r ardal hon yn hanfodol i lesiant ac o ran darparu cyfleoedd chwarae i breswylwyr a theuluoedd, a dylid gwarchod ei statws man gwyrdd.

Asedau'r dref

Asedau

"Entrepreneuriaid ifanc a busnesau annibynnol newydd"

Asedau

"Marchnad leol egniol – yn cefnogi'r gydweithfa leol"

Asedau

"Mae gan y dref ysgol gynradd ac uwchradd"

Asedau cymunedol

1. Y fynedfa bresennol i'r ganolfan hamdden
2. Man gwyrdd

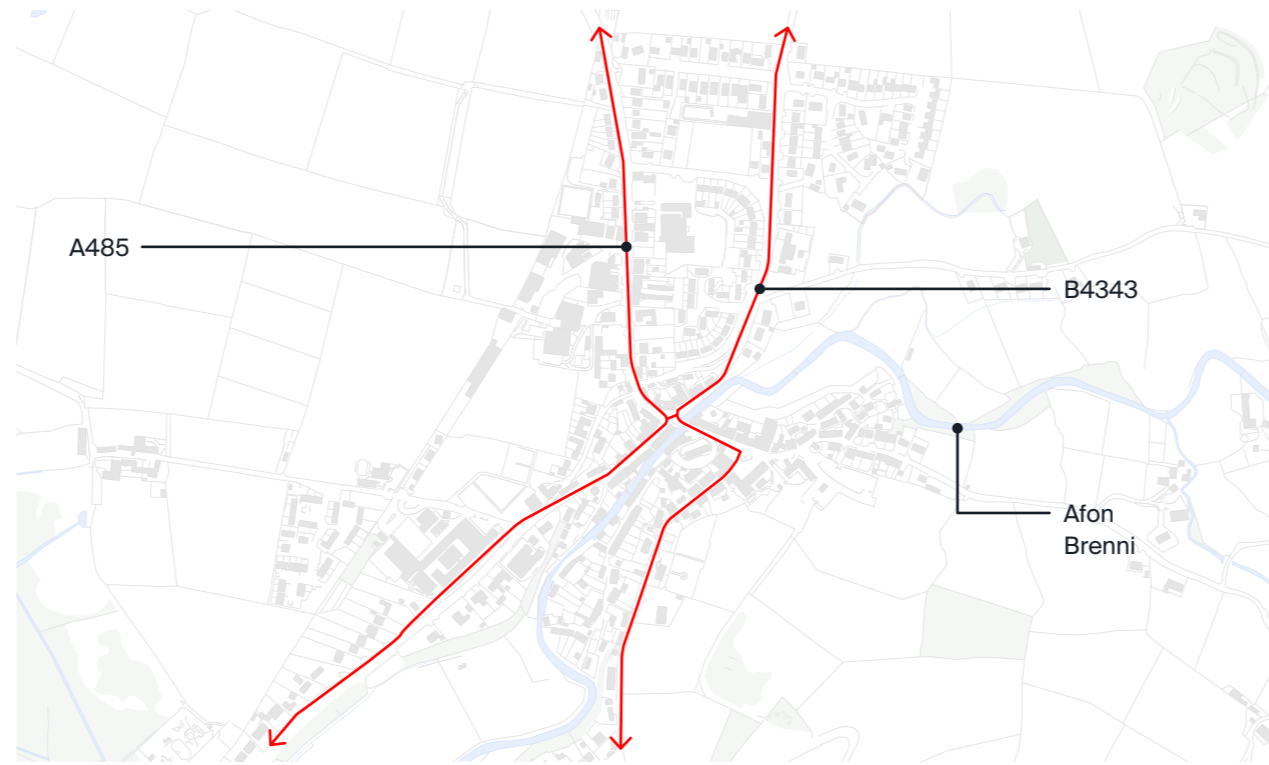
Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

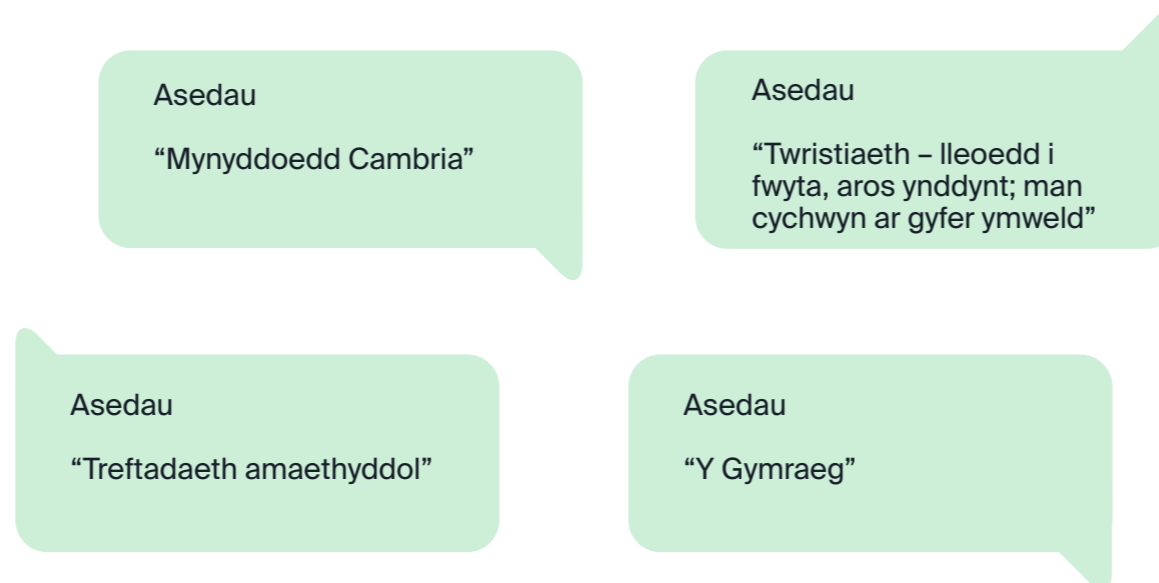
4.3.3 Llwybrau allweddol trwy'r dref

A hithau wedi'i lleoli ym mhen uchaf Dyffryn Teifi, roedd Tregaron, yn hanesyddol, yn fan strategol ar gyfer llwybrau porthmyn dros Fynyddoedd Cambria. Am ei bod yn arhosfan allweddol ar y llwybrau hyn, cynhaliat Tregaron nifer o ffeiriau a marchnadoedd da byw. Heddiw, mae tref Tregaron yn parhau i fod wedi'i chanoli ar gydgyfeiriant y llwybrau allweddol hyn, ac mae'r traddodiad yn parhau gydag arwerthiannau da byw yn cael eu cynnal ddwywaith yr wythnos.

Canolir y dref ar y groesfordd rhwng Stryd y Capel a Ffordd yr Orsaf. I'r dwyrain o'r afon y mae sgwâr y dref, sef man ymgynnull hanesyddol ar gyfer marchnadoedd, ynghyd ag eglwys ganoloesol Sant Caron. Mae Neuadd y Dref, y Neuadd Goffa, a'r Talbot, sef tafarn porthmyn yn hanesyddol, wedi'u lleoli gerllaw sgwâr y dref. Mae datblygiad eilaidd yn ffinio â glan orllewinol Afon Breninig.

Llwybrau mynediad allweddol

Asedau cymunedol

1. Cyrraedd canol y dref ar hyd Heol yr Orsaf
2. Golygfa oddi ar y bont dros Afon Breninig o'r man lle mae'r llwybrau mynediad allweddol yn cydgyfarfod

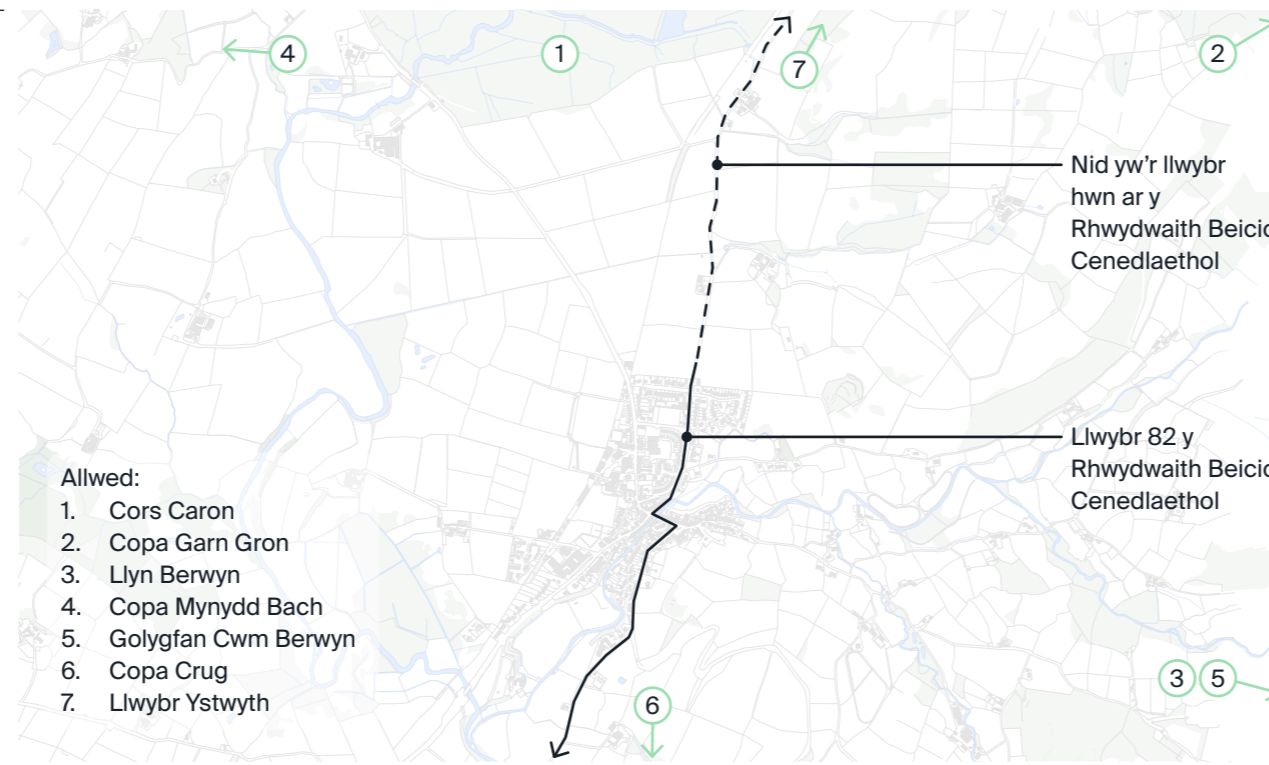
Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3.4 Teithio cynaliadwy a mynediad

Mae iechyd a llesiant yn flaenoriaethau allweddol ar lefel ranbarthol a chenedlaethol, fel yr amlinellir yng Nghynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2018-2023 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, yn y drefn honno.

Mae yna nifer o lwybrau cerdded a beicio yn y dirwedd naturiol o amgylch canol y dref. Ar hyn o bryd, mae Llwybr Ystwyth yn dod i ben gwta ddwy filltir o ganol tref Tregaron. Mae cyfle yn bodoli i wella a datblygu cysylltiadau cerdded a beicio rhwng canol y dref a'r dirwedd o'i chwmpas, sef gwarchodfa natur Cors Caron a Mynyddoedd Cambria.

Mynediad i gerddwyr i fannau o ddiddordeb yn y dirwedd. Mae yna ffordd dwy filltir o hyd, nad yw ar y rhwydwaith beicio, yn cysylltu â Llwybr Ystwyth, sy'n llwybr di-draffig ar y Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol.

Asedau

1. Cors Fochno
2. Mynyddoedd Cambria

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.4 Effaith economaidd a gwerth cymdeithasol

Mae sgôr Coch/Oren/Gwyrdd wedi cael ei ddefnyddio ar gyfer pob prosiect i ddangos sgôr ei lefel macro o ran gwerth cymdeithasol ac effaith economaidd. Mae coch yn dynodi bod i brosiect effaith economaidd a gwerth cymdeithasol isel, tra byddai statws gwyrdd yn dynodi effaith economaidd a gwerth cymdeithasol uchel.

Mae'r tabl isod yn dangos y modd y defnyddiwyd pum dangosydd effaith economaidd, pob un â thair sgôr.

Mae'r sgôr Coch/Oren/Gwyrdd yn defnyddio'r sgôr effaith economaidd yn y tabl isod ac yn cyfuno hyn â'r sgôr ar gyfer Gwerth Cymdeithasol, sy'n seiliedig ar nifer y canlyniadau y mae'r prosiect yn debygol o'u cyflawni.

Mae TOMs Cenedlaethol Cymru (Themâu, Canlyniadau, mesurau'r) wedi'i gynllunio i ganiatáu i sefydliadau asesu cyfraniad eu gwerth cymdeithasol i 'Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015' yn nhermau buddion anariannol a'r gwerth ariannol ychwanegol a grëir. Mae yna 35 canlyniad i gyd, gyda phob un yn gyson ag un o saith thema 'Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015'. Yn y cam hwn, ni allwn ddefnyddio'r gwerth procsi i gyfrifo'r gwerth ariannol ychwanegol a grëwyd – ond dylid gwneud hyn yn ystod cam dichonoldeb llawn diweddarach, a hynny fesul achos.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Amcanion

- Cymru lewyrchus
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel eyd-eang
- Cymru gydnherth
- Cymru iachach
- Cymru sy'n fwy cyfartal
- Cymru o gymunedau cydlynus
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Sgôr Coch/ Oren/Gwyrdd	EE Isel (1) (sgôr <= 5)	EE Canolig (2) (sgôr 6-10)	EE Uchel (3) (sgôr 11-15)
---------------------------	----------------------------	-------------------------------	------------------------------

GC Isel (1) = Yn bodloni 3 neu lai o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	1	2	3
GC Canolig (2) = Yn bodloni 4-6 o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	2	4	6
GC Uchel (3) = Yn bodloni 7 neu fwy o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	3	6	9

Dangosydd Effaith Economaidd (EE)

Creu swyddi
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr
Cynnydd yn yr amser y maent yn aros
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol
Cynyddu gwerth y tir

Sgôr uchaf posibl

EE Isel (Sgôr 1)	EE Canolig (Sgôr 2)	EE Canolig (Sgôr 2)
Dim i minimol Dim i minimol Annhebygol Annhebygol Annhebygol	Peth Peth Peth Peth Peth	Sylweddol Sylweddol Sylweddol Sylweddol Sylweddol
5	10	15

Heol yr Orsaf

Y ffordd ddynesu at Afon Brennig ac Eglwys Sant Caron.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.5 Cynllun adfywio

Mae cynllun adfywio Tregaron yn nodi nifer o brosiectau i wella asedau cyfredol a chreu cyfleoedd ar gyfer tref lewyrchus y gall pobl fyw a gweithio ynddi. Mae set o themâu yn cysylltu ysgogwyr economaidd Ceredigion, ynghyd â blaenoriaethau rhanbarthol a chenedlaethol eraill.

4.6 Ymyraethau targededig

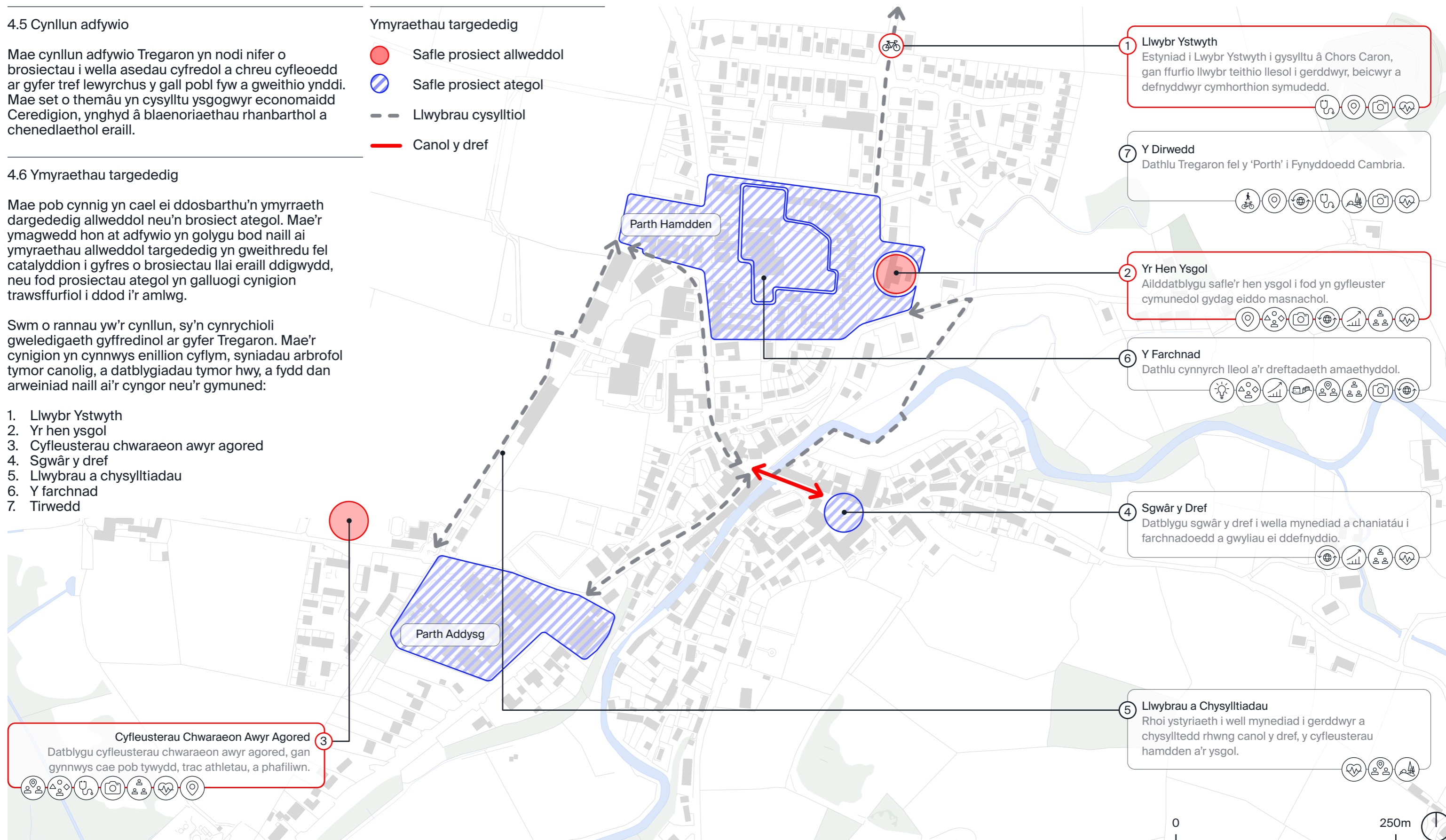
Mae pob cynnig yn cael ei ddsbarthu'n ymyraeth dargededig allweddol neu'n brosiect ategol. Mae'r ymagwedd hon at adfywio yn golygu bod naill ai ymyraethau allweddol targededig yn gweithredu fel catalyddion i gyfres o brosiectau llai eraill ddigwydd, neu fod prosiectau ategol yn galluogi cynigion trawsffurfiol i ddod i'r amlwg.

Swm o rannau yw'r cynllun, sy'n cynrychioli gweledigaeth gyffredinol ar gyfer Tregaron. Mae'r cynigion yn cynnwys enillion cyflym, syniadau arbrofol tymor canolig, a datblygiadau tymor hwy, a fydd dan arweiniad naill ai'r cyngor neu'r gymuned:

1. Llwybr Ystwyth
2. Yr hen ysgol
3. Cyfleusterau chwaraeon awyr agored
4. Sgwâr y dref
5. Llwybrau a chysylltiadau
6. Y farchnad
7. Tirwedd

Ymyraethau targededig

- Safle prosiect allweddol
- Safle prosiect ategol
- - - Llwybrau cysylltiol
- Canol y dref

3 Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored
Datblygu cyfleusterau chwaraeon awyr agored, gan gynnwys cae pob tywydd, trac athletau, a phafiliwn.

1 Llwybr Ystwyth
Estyniad i Llwybr Ystwyth i gysylltu â Chors Caron, gan ffurfio llwybr teithio llesol i gerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd.

7 Y Dirwedd
Dathlu Tregaron fel y 'Porth' i Fynyddoedd Cambria.

2 Yr Hen Ysgol
Ailddatblygu safle'r hen ysgol i fod yn gyfleuster cymunedol gydag eiddo masnachol.

6 Y Farchnad
Dathlu cynnyrch lleol a'r dreftadaeth amaethyddol.

4 Sgwâr y Dref
Datblygu sgwâr y dref i wella mynediad a chaniatáu i farchnadoedd a gwyliau ei ddefnyddio.

5 Llwybrau a Chysylltiadau
Rhoi ystyriaeth i well mynediad i gerddwyr a chysylltedd rhwng canol y dref, y cyfleusterau hamdden a'r ysgol.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Allweddol															
1. Lwybr Ystwyth	<p>Estyniad i Lwybr Ystwyth i gysylltu Cors Caron â Thregaron ac i ffurfio llwybr teithio llesol i gerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd. Mae hwn yn gyswllt pwysig â chanol y dref ac yn rhan o lwybr ac atyniad rhanbarthol allweddol. Byddai hyn yn cysylltu â chyfleoedd Seilwaith Gwyrdd a Glas a nodir yn y Strategaeth Seilwaith Gwyrdd.</p> <p>Datblygu Tregaron i fod yn gyrchfan beicio allweddol a thirnod ar deithiau sawl diwrnod. Gallai gwasanaeth gwennol i gludo bagiau, neu wasanaeth tebyg, fod o gymorth yn hyn o beth.</p>	 Cyrchfan Iechyd Twristiaeth Llesiant	Sylfaenol – gwella'r amwynder a chefnogi gweithgarwch twristiaidd.	Gwelliannau i'r llwybrau troed i feicwyr a cherddwyr yn yr ardal leol.	<p>Incwm o barcio ceir.</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr, a gwariant eilaidd wrth i broffil y gyrchfan ddatblygu.</p> <p>Pris llogi ar gyfer cyfleusterau hamdden a digwyddiadau chwaraeon.</p>	<p>£1.2 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Estyniad i Lwybr Ystwyth i gysylltu Cors Caron â Thregaron ac i ffurfio llwybr teithio llesol i gerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd. Lwfans ar gyfer meinciau, nodwedd, manau picnic. 	Byrdymor	10	Canolig		✓		✓	✓	<p>Gallai ffynonellau cyllid posibl gynnwys:</p> <p>Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru</p> <p>Llywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p>
2. Yr Hen Ysgol	<p>Ailddatblygu safle'r hen ysgol i fod yn gyfleuster cymunedol gydag eiddo masnachol ac opsiynau defnydd cymysg.</p> <p>Mae'r cynnig yn canolbwyntio ar hamdden ac amwynderau, gyda'r potensial i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Siop fferm gymunedol Caffi cysylltiedig â'r rhaglen O'r Pridd i'r Plât (gweler rhif 5) Gwybodaeth twristiaeth, gan gynnwys manylion am Lwybr Ystwyth, Cors Caron, a Mynyddoedd Cambria Llogi a chynnal a chadw beiciau, a siop Toiledau a chyfleusterau newid Lleoedd newid (toiledau mwy hygrych sy'n cynnwys cyfarpar megis teclynnau codi, llenni, meinciau newid mawr, a lle i ofalwyr) Cyfleusterau iechyd a llesiant Cyfleusterau parcio a gwefru ceir trydanol. <p>Archwilio dichonoldeb tai fforddiadwy ar ran o'r safle lle bo modd, yn amodol ar gyfyngiadau.</p>	 Busnes Cymuned Cyrchfan Yr Amgylchedd Sgiliau Twristiaeth Llesiant	Sylfaenol – yn galluogi gweithgarwch economaidd a datblygiad busnesau.	<p>Adnewyddu ac ailddatblygu adeilad yr hen ysgol.</p> <p>Gwelliannau i'r dirwedd.</p> <p>Cyfleuster cymunedol.</p> <p>Cymorth prosiectau ar gyfer datblygiad defnydd cymysg ar y safle.</p> <p>Y potensial i gynig tai fforddiadwy tymor hwy ar ran o'r safle.</p>	<p>Llogi'r lleoliad ar gyfer gweithgareddau hamdden a busnes.</p> <p>Rhent o unedau busnes, swyddfeydd a gweithdai.</p> <p>Y gymuned yn cynhyrchu ac yn tyfu.</p> <p>Tai fforddiadwy.</p> <p>Ffioedd sy'n gysylltiedig â Chynllunio, a106 a chytundebau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol ar gyfer seilwaith ategol a gwasanaethau sylfaenol.</p>	<p>£4.0 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Dymchwel adeiladau presennol Siop fferm gymunedol Siop llogi beiciau Caffi Cyfleuster iechyd a llesiant Lwfans ar gyfer maes parcio Lwfans ar gyfer tirweddu Lwfans ar gyfer dichonoldeb tai fforddiadwy. 	Tymor canolig	15	Uchel		✓	✓	✓	✓	<p>Gallai ffynonellau cyllid posibl gynnwys:</p> <p>Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru</p> <p>Llywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p> <p>Grant Creu Lleoedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru</p> <p>Gellid ei ystyried yn elfen o ddyraniad Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU yng Ngheredigion, a hynny'n rhan o flaenoriaethau buddsoddi Cymuned a Lle neu Cymorth Busnes Lleol.</p> <p>Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol: Pobl a Lleoedd</p> <p>Ymddiriedolaethau a sefydliadau elusenol</p>

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Allweddol															
3. Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored	<p>Datblygu cyfleusterau chwaraeon awyr agored, gan gynnwys cae chwarae pob tywydd, trac athletau, a phafiliwn gerllaw Ysgol Henry Richard. Byddai hyn yn gwella'r cyfleusterau cymunedol cyfredol ac yn cefnogi datblygiad rhaglen digwyddiadau chwaraeon rhanbarthol yn Nhregaron. Byddai cysylltedd rhwng yr ysgol a'r ganolfan hamdden (gweler rhif 5) yn gymorth i gysylltu darpariaeth chwaraeon y dref.</p> <p>Gallai'r cyfleuster hwn hefyd fod yn ofod digwyddiadau awyr agored – ar gyfer gwyliau diwylliannol neu ddigwyddiadau gweithgareddau awyr agored mwy a gynhelid gan yr ysgol neu'r gymuned leol.</p> <p>Byddai'r prosiect hwn yn adeiladu ar lwyddiant cyfleusterau addysg a hamdden lleol, ac yn helpu i ddatblygu'r dref i fod yn gyrchfan ar gyfer chwaraeon, hamdden ac adloniant awyr agored.</p>	 Cymuned Cyrchfan Iechyd Creu Lleoedd Sgiliau Twristiaeth Llesiant	<p>Trawsfurfiol – yn galluogi buddsoddiad economaidd ac yn gwella darpariaeth y dref ar gyfer rhaglenni chwaraeon a digwyddiadau.</p> <p>Cyfleoedd i greu swyddi, a photensial i fusnesau hamdden ddatblygu man cychwyn.</p>	<p>Caffael y safle a chytundeb partneriaeth ag Ysgol Henry Richard.</p> <p>Sefydlu cyfleusterau a lleoliad chwaraeon awyr agored.</p>	<p>Cynyddu'r refeniw o chwaraeon a chyfleusterau'r ganolfan hamdden.</p> <p>Llogi'r lleoliad ar gyfer gweithgareddau hamdden a busnes.</p> <p>Incwm o ddigwyddiadau tymhorol.</p> <p>Datblygu clybiau chwaraeon, cymdeithasau, a chynlluniau hyfforddi.</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr â'r dref a gwariant eilaidd cysylltiedig.</p> <p>Aelodaeth, tocynnau, a thrwyddedau ar gyfer clybiau a chymdeithasau lleol.</p>	<p>£2.4 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Lwfans ar gyfer trac athletau a chae pob tywydd mewnol. Lwfans ar gyfer adnewyddu'r pafiliwn/ystafelloedd newid presennol. Lwfans ar gyfer tirweddau a gwasanaethau allanol. 	Tymor canolig	10	Uchel		✓		✓	✓	<p>Gallai ffynonellau cyllid posibl gynnwys:</p> <p>Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru</p> <p>Grant Creu Lleoedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru</p>

DAN I SANG
Cludfwyd CHINESE Take-Away
www.danisang.co.uk
01974 - 298999

Merystwyth
Canolfan Hamdden
Pressure Centre
A485

Canolfan Barcud
Kite Centre

Llanbedr Pont
Steffan
Lampeter
A485

P Indigaidd

Llanddewi Brefi
Ysbyty
Hospital
B4343

82

Ysbyty
Hospital

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Ategol															
4. Sgwâr y Dref	<p>Profi pedestreiddio dros dro yn sgwâr marchnad Tregaron i wella mynediad yn ystod gweithgareddau tymhorol prysur. Byddai hyn yn caniatáu i'r sgwâr gael ei ddefnyddio ar gyfer digwyddiadau, gwyliau, marchnadoedd ac ymyraethau eraill.</p> <p>Gwella gwelededd a darparu manau awyr agored ar gyfer busnesau lleol, caffis a siopau. Mae hyn yn cysylltu â gwelliannau i rwydwaith y Seilwaith Gwyrdd a Glas, sy'n cynnwys datblygu cysylltiad â choridor Afon Brennig, a pherllannau a manau picnic, o bosibl.</p>	Busnes Cymuned Yr Amgylchedd Llesiant	Trawsfurfiol – rhaglenni newid seilwaith yn gysylltiedig â'r Strategaeth Seilwaith Gwyrdd. Galluogi gweithgarwch economaidd a gwella cymeriad y dref.	<p>Rheoli a chydlynu'r safle.</p> <p>Gwelliannau i'r dirwedd.</p> <p>Marchnadoedd a siopau dros dro.</p>	<p>Cynyddu nifer yr ymwelwyr ar y Stryd Fawr, yr amser y maent yn aros a'r hyn y maent yn ei wario mewn siopau lleol.</p> <p>Incwm ar gyfer marchnadoedd a digwyddiadau.</p>	<p>£2.0 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Arwyneb solet newydd ar gyfer gweithgareddau tymhorol prysur a busnesau lleol. Ardaloedd ymneilltuo/ar gyfer stondinau stryd, gan gynnwys cyflenwad trydan. Marchnadoedd dros dro. Planhigion, goleuadau nodwedd, dodrefn stryd. Cysylltu â choridor Afon Brennig. 	Tymor canolig	12	Canolig		✓	✓	✓	Grant Creu Lleoedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru	
5. Llwybrau a Chysylltiadau	<p>Rhoi ystyriaeth i well mynediad i gerddwyr a chysylltedd rhwng canol y dref, y cyfleusterau hamdden a'r ysgol.</p> <p>Dylai hyn gynnwys cyfres o gysylltiadau llwybrau lleol, sydd hefyd yn cydnabod ac yn mynd i'r afael â mynediad i'r afon ac o'i chwmpas.</p>	Tirwedd Creu Lleoedd Llesiant	Sylfaenol – galluogi cysylltedd a gwell amwynder.	Gwella'r seilwaith, y beirianneg sifil a'r dirwedd.	<p>Gwella mynediad i wasanaethau ac amwynderau lleol, gan gynnwys ysgolion a safleoedd cyflogaeth.</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr a'r gwariant eilaidd.</p>	<p>£2.2 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwell mynediad a chysylltedd i gerddwyr rhwng canol y dref, y cyfleusterau hamdden, yr ysgol a'r afon. Mae hyn yn cynnwys lwfans ar gyfer meinciau, nodweddion, ac ati. 	Tymor canolig	6	Canolig		✓	✓	✓	Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru	

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Ategol															
6. Y Farchnad	<p>Buddsoddiad yn y farchnad gyfredol i ddathlu cynnyrch lleol a'r dreftadaeth amaethyddol. Byddai hyn yn gwella'r cyfleusterau ac yn cynnal defnydd hirdymor o'r safle fel ased a thirnod allweddol yn y dref.</p> <p>Datblygu menter O'r Pridd i'r Plât yn y dref a fyddai'n dathlu'r dreftadaeth amaethyddol ac yn adeiladu ar lwyddiannau cyfredol. Cysoni prosiectau â datblygiad safle cyfagos yr hen ysgol er mwyn sefydlu llwyfan i werthu cynnyrch lleol a nwyddau artisan rhanbarthol – siop fferm gymunedol neu debyg (gweler rhif 2).</p> <p>Gallai'r prosiect hwn gyd-fynd ag addysg amaethyddol a chyfleoedd dysgu sy'n adeiladu ar arwyddocâd rheoli tir a ffermio ledled y rhanbarth ehangach.</p>	 Busnes Cymeriad Cymuned Yr Amgylchedd Dysgu Creu Lleoedd Sgiliau Twristiaeth	<p>Sylfaenol – galluogi prosiectau buddsoddi cyfalaf a chefnogi gweithgarwch economaidd.</p>	<p>Gwella cysylltiadau rhwng asedau presennol ar dir y cyhoedd.</p> <p>Cymorth prosiectau ar gyfer cyflawni a gweithio mewn partneriaeth.</p>	<p>Cyfleoedd posibl ar gyfer hyfforddiant ar sgiliau, gwirfoddoli a chyflogaeth.</p> <p>Meithrin ymwybyddiaeth o amaethyddiaeth a chyrchfannau lleol.</p> <p>Gwella cysylltiadau rhwng busnesau, addysg, a mentrau cymunedol.</p>	<p>£240mil</p> <ul style="list-style-type: none"> Astudiaeth ddichonoldeb ar y farchnad 	Byrdymor	9	Canolig			✓	✓	✓	Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif Grantiau
7. Y Dirwedd	<p>Dathlu harddwch naturiol Tregaron a'r ardal leol fel y 'Porth' i Fynyddoedd Cambria. Mae angen cefnogi hyn gyda buddsoddiad mewn seilwaith gwyrdd a chysylltiadau â'r dirwedd. Byddai gwell mynediad i'r ardal wledig ehangach o fudd i'r dref – yn enwedig o ystyried y tir mynediad agored ar Fynyddoedd Cambria.</p> <p>Yn unol â gweledigaeth y dref, dylid datblygu prosiectau i gynyddu nifer y llwybrau troed, i sefydlu llwybrau beicio dynodedig, ac i gyflwyno dulliau dynamig o ddynodi llwybrau. Gallai hyn gynnwys cyllid ar gyfer cyfres o arweinyfrau a gwybodaeth gyhoeddedig arall.</p>	 Teithio Llesol Cyrchfan Yr Amgylchedd Iechyd Tirwedd Twristiaeth Llesiant	<p>Sylfaenol – gwella amwynderau a chefnogi gweithgarwch twristiaeth. Galluogi gweithgarwch economaidd a meithrin ymwybyddiaeth trwy arweinyfrau a gwybodaeth.</p>	<p>Llwybrau, seilwaith, a pheirianneg sifil.</p> <p>Gwelliannau i'r dirwedd sy'n gysylltiedig â Mynyddoedd Cambria.</p> <p>Sefydlu lleoliadau/ mannau awyr agored ar gyfer digwyddiadau a gweithgareddau tymhorol.</p> <p>Gwelliannau i'r llwybrau troed i feicwyr a cherddwyr o amgylch yr ardal leol.</p>	<p>Incwm o ddigwyddiadau a gweithgareddau.</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr, a gwariant eilaidd wrth i broffil y gyrchfan ddatblygu.</p> <p>Incwm o barcio ceir a ffioedd lleol.</p> <p>Incwm o arweinyfrau a chyhoeddiadau cysylltiedig.</p>	<p>£240mil</p> <ul style="list-style-type: none"> Astudiaeth ddichonoldeb ar y dirwedd 	Tymor canolig	8	Canolig		✓	✓	✓	✓	<p>Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru</p> <p>Llywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p>

Ysbyty Tregaron
Tregaron Hospital

Ysbyty Tregaron
Tregaron Hospital

Parcio i gleifion ac ymwelwyr
Parking for patients & visitors

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.1 Cynllun adfywio allweddol

Mae'r cynllun adfywio yn nodi tri phrosiect targed allweddol i fod yn gatalydd ar gyfer newid. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

1. Llwybr Ystwyth
2. Yr hen ysgol
3. Cyfleusterau chwaraeon awyr agored

Archwilir pob un o'r prosiectau allweddol hyn yn fanylach o ran y posibilrwydd o'u gwireddu, a'u heffaith.

1. Llwybr Ystwyth

Estyniad i Llwybr Ystwyth i gysylltu Cors Caron â Thregaron ac i ffurfio llwybr teithio llesol i gerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd. Mae hwn yn gyswllt pwysig â chanol y dref ac yn rhan o lwybr ac atyniad rhanbarthol allweddol. Byddai hyn yn cysylltu â chyfleoedd Seilwaith Gwyrdd a Glas a nodir yn y Strategaeth Seilwaith Gwyrdd.

Datblygu Tregaron i fod yn gyrchfan beicio allweddol a thirnod ar deithiau sawl diwrnod. Gallai gwasanaeth gwennol i gludo bagiau, neu wasanaeth tebyg, fod o gymorth yn hyn o beth.

2. Yr hen ysgol

Ailddatblygu safle'r hen ysgol i fod yn gyfleuster cymunedol gydag eiddo masnachol ac opsiynau defnydd cymysg.

Mae'r cynnig yn canolbwyntio ar hamdden ac amwynderau, gyda'r potensial i gynnwys:

- Siop fferm gymunedol
- Caffi yn gysylltiedig â'r rhaglen O'r Pridd i'r Plât
- Gwybodaeth twristiaeth, gan gynnwys manylion am Llwybr Ystwyth, Cors Caron, a Mynyddoedd Cambria
- Llogi a chynnal a chadw beiciau, a siop
- Toiledau a chyfleusterau newid
- Lleoedd newid
- Cyfleusterau iechyd a llesiant
- Cyfleusterau parcio a gwefru ceir trydanol

Archwilio dichonoldeb tai fforddiadwy ar ran o'r safle lle bo modd, yn amodol ar gyfyngiadau.

3. Cyfleusterau chwaraeon awyr agored

Datblygu cyfleusterau chwaraeon awyr agored, gan gynnwys cae chwarae pob tywydd, trac athletau, a phafiliwn gerllaw Ysgol Henry Richard. Byddai hyn yn gwella'r cyfleusterau cymunedol cyfredol ac yn cefnogi datblygiad rhaglen digwyddiadau chwaraeon rhanbarthol yn Nhregaron. Byddai cysylltedd rhwng yr ysgol a'r ganolfan hamdden yn gymorth i gysylltu darpariaeth chwaraeon y dref.

Gallai'r cyfleuster hwn ddyblu i fod yn ofod digwyddiadau awyr agored – a hynny ar gyfer gwyliau diwylliannol neu ddigwyddiadau gweithgareddau awyr agored mwy a gynhelir gan yr ysgol neu'r gymuned leol.

Byddai'r prosiect hwn yn adeiladu ar lwyddiant cyfleusterau addysg a hamdden lleol, ac yn helpu i ddatblygu'r dref i fod yn gyrchfan ar gyfer chwaraeon, hamdden ac adloniant awyr agored.

Tregaron

Lle i brofi Mynyddoedd Cambria.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.2 Prosiect allweddol: Llwybr Ystwyth

- Cyrchfan
- Iechyd
- Twristiaeth
- Llesiant

5.2.1 Gweledigaeth

Hyrwyddo iechyd, llesiant a thwristiaeth trwy gyfrwng y gwelliannau i brif lwybr cerdded a beicio Tregaron.

5.2.2 Disgrifiad

Mae Llwybr Ystwyth, sef llwybr troed a llwybr beicio 32.1 km o hyd sy'n rhan o Lwybr Beicio Cenedlaethol NCN82, yn rhedeg o Aberystwyth i Dregaron ar hyd hen reilffyrdd. Ar hyn o bryd, mae'r llwybr yn gorffen yng ngwarchodfa natur Cors Caron, sy'n golygu nad yw'n cyrraedd canol y dref. Byddai'r prosiect yn blaenoriaethu cysylltiadau rhwng canol y dref a'r asedau naturiol cyfagos. Byddai estyn Llwybr Ystwyth i gysylltu Cors Caron â chanol y dref yn helpu i sefydlu Tregaron yn gyrchfan, yn ogystal â sicrhau buddion mewn perthynas â thwristiaeth, hamdden, iechyd, llesiant ac adloniant.

Mae Tregaron hefyd yn rhan o'r fenter Croeso i Gerddwyr ac mae ganddi statws Croeso i Gerddwyr. Mae'r llwybrau hawl tramwy presennol yn gyfyngedig ac yn ddatgymalog. Yn rhan o'r gwaith o ddatblygu llwybrau cerdded a beicio, dylid archwilio opsiynau ar gyfer llogi cyfarpar a gwasanaethau gwennol i gludo bagiau. Byddai'r gwelliannau hyn yn helpu i sefydlu Tregaron yn gyrchfan a thirnod allweddol ar deithiau cerdded a beicio sawl diwrnod o hyd. Bydd y prosiect yn cyfrannu at amwynder, iechyd a llesiant preswylwyr lleol, gan hefyd ddarparu buddion economaidd.

5.2.3 Llinell amser

Mae'r cynnig hwn yn cynnwys nifer o brosiectau buddsoddi cyfalaf, pob un yn gysylltiedig â mentrau prosiectau eraill a buddsoddiad mewn seilwaith lleol, gwaith sy'n mynd rhagddo gydol nifer o flynyddoedd.

Mae'r cynnig hwn yn dibynnu ar drafodaethau â pherchnogion tir a buddsoddiad cyfalaf byrdymor yn Llwybr Ystwyth. O ganlyniad i estyn y llwybr, mae yna nifer o fentrau prosiectau rhyng-gysylltiedig eraill mewn seilwaith lleol y gallai fod yn ofynnol eu rhoi ar waith dros nifer o flynyddoedd.

5.2.4 Ymgysylltu

Mae'r prosiect hwn yn gyfle i ddod â rhanddeiliaid allweddol ynghyd i ystyried y modd y gellir cynnal arlwyon hamdden ac adloniant cymunedol, a'u cysylltu ledled Tregaron a Mynyddoedd Cambria.

5.2.5 Partneriaid

Byddai sefydlu deialog agored rhwng tirfeddianwyr preifat, rhanddeiliaid cymunedol lleol a'r awdurdod lleol yn sicrhau bod uwchgynllun a gweledigaeth sy'n fuddiol i'r naill ochr a'r llall yn cael eu sefydlu. Mae gan y prosiect y potensial i gysylltu grwpiau diddordeb lleol, fel yr amlinellir uchod, ynghyd â sefydliadau cenedlaethol, â datblygiad sy'n cyd-fynd â phrosiectau Seilwaith Gwyrdd a Glas eraill. Gallai elusennau a sefydliadau megis Sustrans, adran gwasanaethau priffyrdd ac amgylcheddol Cyngor Sir Ceredigion, a phartneriaid Teithio Llesol eraill, gynnig dirnadaeth ac arweiniad yn achos cynllun o'r fath.

5.2.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

Mewn perthynas ag effaith economaidd, mae prosiect Llwybr Ystwyth wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Llwybr Ystwyth	Gwerth EE
Creu swyddi	2
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	2
Cynnydd yn yr amser aros	2
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	3
Cynyddu gwerth y tir	1
Cyfanswm	10

Mae gan y prosiect sylfaenol hwn i greu gyrchfan beicio rywfaint o botensial i greu swyddi gan y bydd yn hwyluso pethau i fusnesau newydd sy'n gysylltiedig â beicio. Gallai hefyd annog ymwelwyr cyfredol i aros yn hirach. Gallai helpu i adeiladu proffil y dref i fod yn gyrchfan beicio, elfen a allai ddenu mwy o ymwelwyr o'r tu allan i'r sir, yn ogystal â galluogi cymunedau lleol i gymryd rhan mewn teithio llesol.

Llwybr Ystwyth

Yn cysylltu Aberystwyth â Chors Caron, ac yn dod i ben ar hyn o bryd gwta ddwy filltir o ganol tref Tregaron.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

Mae'r gwaith yn debygol o gyflawni'r canlyniadau Gwerth Cymdeithasol canlynol:

- Mwy o bobl mewn cyflogaeth
- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBChau (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Cymuned iachach yn cael ei chreu
- Llygredd aer yn cael ei ostwng
- Allyriadau carbon yn cael eu gostwng
- Mannau gwyrdd a bioamrywiaeth yn cael eu hamddiffyn a'u gwella

5.2.7 Cyllid a buddsoddiad

O ystyried mai prosiect seilwaith yw hwn, i raddau helaeth, sy'n cyflawni buddion eilaidd, bydd yn anodd nodi ystod eang o gyllidwyr. Mae'n debyg mai Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru a Chronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Llywodraeth Cymru a fydd yn ffurfio mwyafswm y cyllid sydd ar gael.

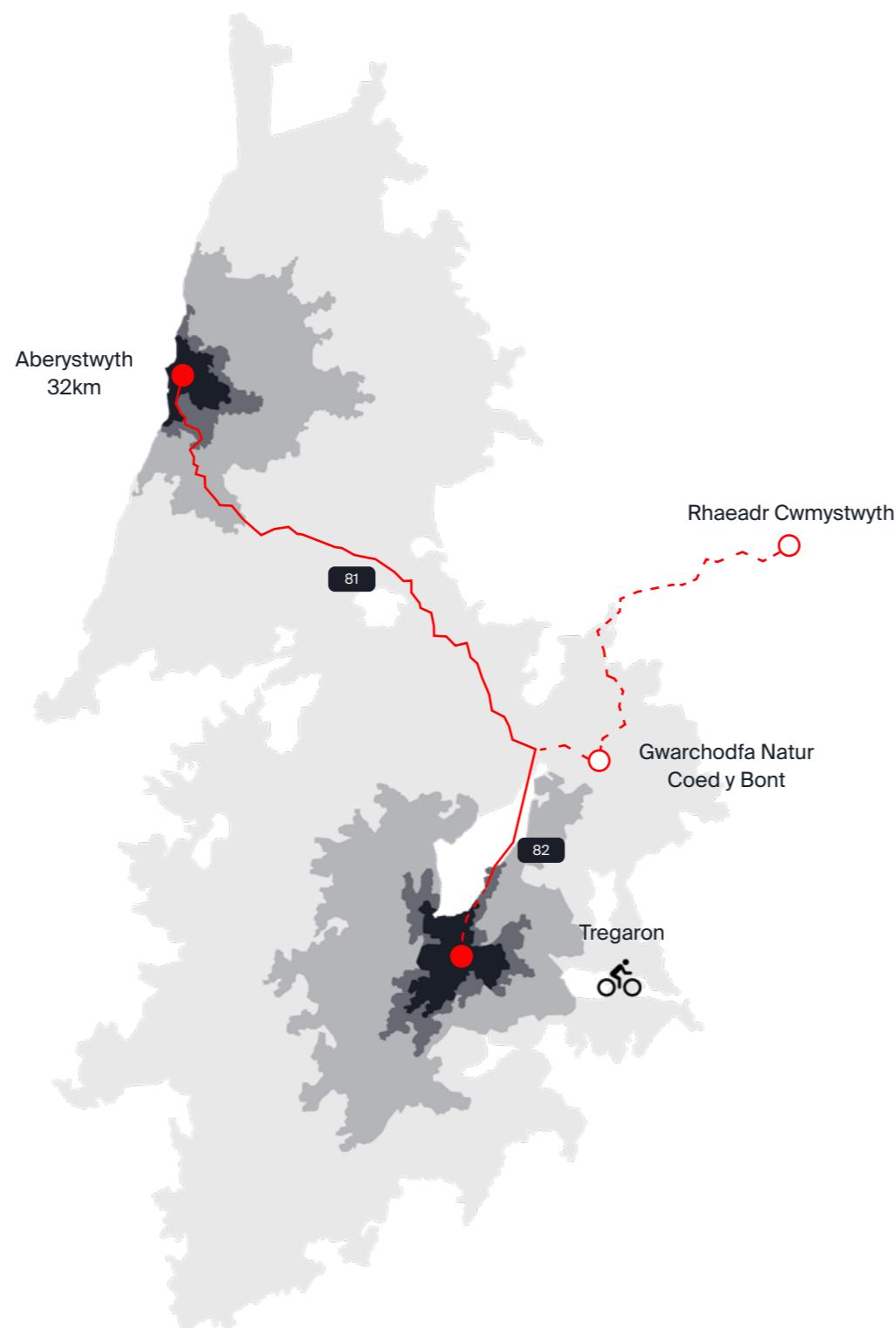
Mae yna rai elfennau mwy apelgar yn y prosiect a allai ddenu cymorth ar gyfer mynediad i fyd natur. Gallai ffynonellau cyllid posibl ar gyfer yr elfennau hyn gynnwys Llywodraeth Cymru a Chronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Lleoedd Lleol ar gyfer Natur, yn ogystal, o bosibl, â bodloni amcanion prif raglen grantiau Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol, ond byddai angen datblygu mwy o brosiectau cyn y gallem benderfynu'n llawn ar gymhwysedd ar gyfer y rhaglenni ariannu hyn.

5.2.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Gan adeiladu ar yr estyniad i Lwybr Ystwyth a fyddai'n cysylltu Tregaron ag Aberystwyth, gallai'r prosiect wneud defnydd o'r momentwm i fynd â'r llwybr yn ei flaen i Lanbedr Pont Steffan, ac wedyn i Sir Gaerfyrddin.

Allwedd:

- 10 mun
- 15 mun
- 30 mun
- 60 mun

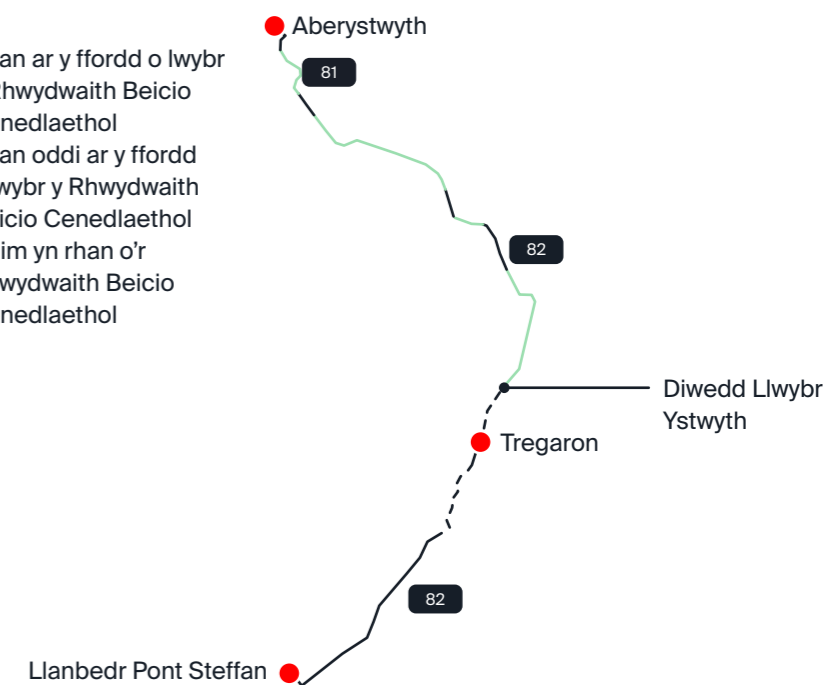
Pellteroedd, llwybrau a chyrchfannau beicio

Hen lwybr rheilffordd

Allwedd:

- Rhan ar y ffordd o lwybr y Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol
- Rhan oddi ar y ffordd o lwybr y Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol
- - - Ddim yn rhan o'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol

Llwybr 19 km o ddiwedd Lwybr Ystwyth i Lanbedr Pont Steffan

Strategaeth Adfywio 5. Prosiectau Allweddol

Estyniad i Llwybr Ystwyth

Sefydlu Tregaron yn gyrchfan awyr agored a man cychwyn i archwilio'r dirwedd oddi amgylch. Mae'r weledigaeth yn dangos llwybr defnyddwyr a rennir yn arwain i mewn i'r dref.

Tregaron

Dysgu gan yr amgylchedd,
ac yn yr amgylchedd.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.3 Prosiect allweddol: Yr hen ysgol

- Busnes
- Cymuned
- Cyrchfan
- Yr Amgylchedd
- Sgiliau
- Twristiaeth
- Llesiant

5.3.1 Gweledigaeth

Hyrwyddo iechyd a llesiant trwy sefydlu hyb cymunedol a fyddai'n hyb hamdden i ymwelwyr ac yn cynnwys lle ar gyfer mentrau graddfa fach.

5.3.2 Disgrifiad

Mae safle'r hen ysgol gynradd yn darparu cyfle i greu ffocws ar gyfer menter gymunedol. Dylai'r gwaith o ailddatblygu'r safle gael ei ddynodi ar gyfer defnydd cymysg, a gallai ehangu'r arlwy hamdden ac adloniant cymunedol presennol yn y cyffiniau.

Nod y prosiect yw adeiladu ar gryfderau cyfredol y gymuned. Mae yna botensial i sefydlu nifer o fannau ar gyfer defnydd cymunedol, ymwelwyr, a manwerthu. Gan ganolbwyntio ar hamdden ac amwynder, mae gan y safle hwn y potensial i gynnwys y canlynol:

Siop fferm gymunedol

Caffi yn gysylltiedig â rhaglen leol o O'r Pridd i'r Plât Gwybodaeth i dwristiaid, gan gynnwys manylion am Lwybr Ystwyth, Cors Caron, a Mynyddoedd Cambria. Llogi a chynnal a chadw beiciau, a siop Toiledau a chyfleusterau newid Lleoedd newid sy'n cynnig cyfleusterau lles hygyrch Neuadd lles cymunedol a chyfleusterau llesiant Cyfleusterau parcio a gwefru ceir trydanol

Byddai'r datblygiadau hyn yn helpu i wasanaethu a hwyluso digwyddiadau a gweithgareddau awyr agored, gan sefydlu cyrchfan yn Nhregaron ac, o ganlyniad, cynyddu nifer yr ymwelwyr. Byddai strategaeth safle drosfwaol yn canolbwyntio ar wella llwybrau a chysylltiadau i'r dref a'r dirwedd naturiol o'i chwmpas.

Mae lwfans hefyd wedi cael ei wneud ar gyfer astudiaeth ddichonoldeb ar ddylunio tai fforddiadwy. Byddai'r mathau hyn o dai yn Nhregaron yn cyfrannu

at lesiant y preswylwyr ac yn gwella cydlyniant cymunedol, gan arwain at gymuned aml-genhedlaeth gydnerth.

5.3.3 Llinell amser

Bydd y gwaith o ddatblygu'r safle hwn, a fyddai'n digwydd gydol nifer o flynyddoedd, yn cyfrannu at y weledigaeth ehangach ar gyfer yr arlwy cymunedol, diwylliannol a hamdden yn Nhregaron. Bydd yn gysylltiedig â chynigion eraill ar y safle cyfagos, gan gynnwys y Farchnad a Chanolfan Hamdden Caron.

5.3.4 Ymgysylltu

Ochr yn ochr â'r cyngor tref a'r awdurdod lleol, dylid dwyn ynghyd grŵp llywio o randdeiliaid lleol, gan gynnwys clybiau chwaraeon, busnesau a'r ysgol. Gallai hyn fod yn gyfle i ystyried y modd y gellid cynnal a chefnogi arlwy hamdden, cymunedol a diwylliannol trwy ddatblygu'r safle.

5.3.5 Partneriaid

Mae i'r prosiect y potensial i gysylltu â grwpiau diddordeb lleol a sefydliadau cenedlaethol. Trwy sefydlu grŵp llywio targededig, gellid cysoni'r gwaith datblygu â chynlluniau Seilwaith Gwyrdd a Glas eraill a sefydliadau tebyg, gan weithio gyda'r gymuned leol i feithrin y perthnasoedd hyn. Byddai hyn yn helpu i sicrhau bod anghenion a dymuniadau'r gymuned yn cael eu hadlewyrchu yn y cynllun.

5.3.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

Mewn perthynas ag effaith economaidd, mae prosiect yr hen ysgol wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Yr Hen Ysgol	Gwerth EE
Creu swyddi	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	3
Cynnydd yn yr amser aros	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	3
Cynyddu gwerth y tir	3
Cyfanswm	15

Bydd gan y prosiect hwn botensial sylweddol ar gyfer cynyddu gweithgarwch economaidd a chyfluoedd ar gyfer twf yn achos BBaChau, grwpiau cymunedol a'r sectorau gwirfoddol. I bob pwrpas, bydd yn creu ardal fanwerthu newydd yn y dref, gan gynyddu'r màs critigol ar gyfer gweithgarwch manwerthu a hamdden, cael effaith gadarnhaol ar amser aros, a gwella apêl y

1

2

Lluniau o'r safle

1. Mynyddoedd Cambria
2. Yr hen ysgol gynradd

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

dref i ystod ehangach o ymwelwyr. Bydd incwm rhenti o unedau busnes, swyddfeydd a gweithdai yn ysgogi gweithgarwch economaidd, yn yr un modd ag y bydd llogi'r lleoliad ar gyfer gweithgareddau hamdden a busnes.

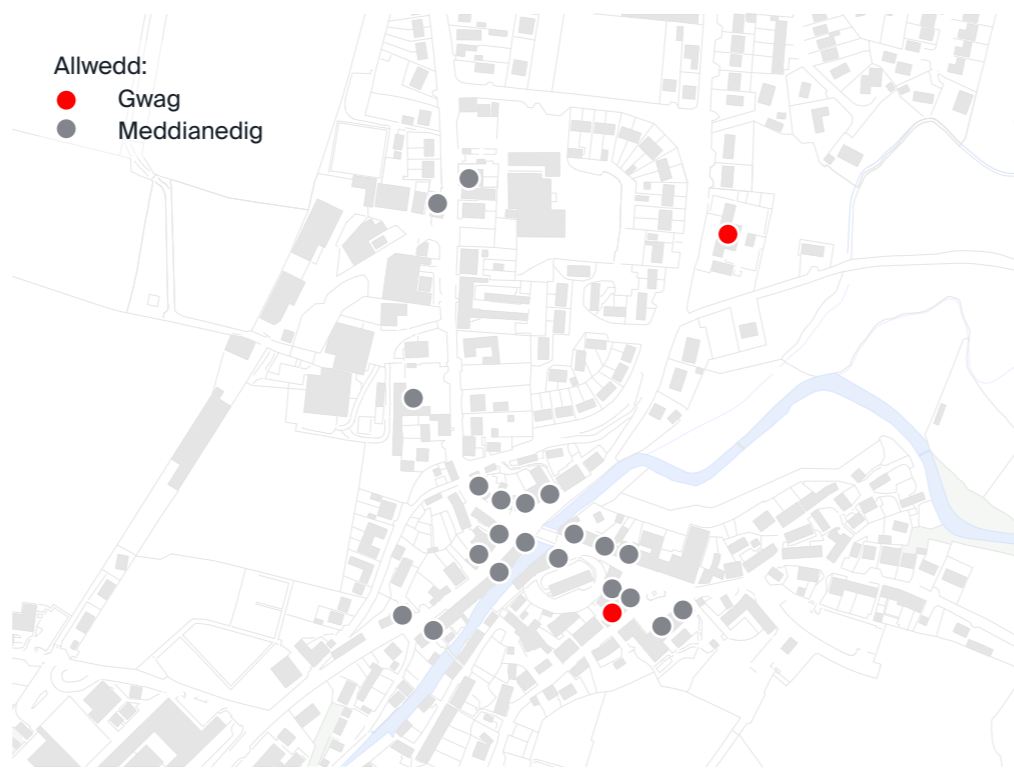
Mae'r gwaith yn debygol o gyflawni'r canlyniadau Gwerth Cymdeithasol canlynol:

- Mwy o bobl mewn cyflogaeth
- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBChau (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Cymuned iachach yn cael ei chreu
- Llygredd aer yn cael ei ostwng
- Gwelliant yn llesiant staff
- Allyriadau carbon yn cael eu gostwng
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer y trydydd sector a sefydliadau cymdeithas sifil (mentrau gwirfoddol, cymunedol a chymdeithasol)
- Mwy o waith gyda'r gymuned
- Y diwylliant Cymreig yn cael ei hyrwyddo

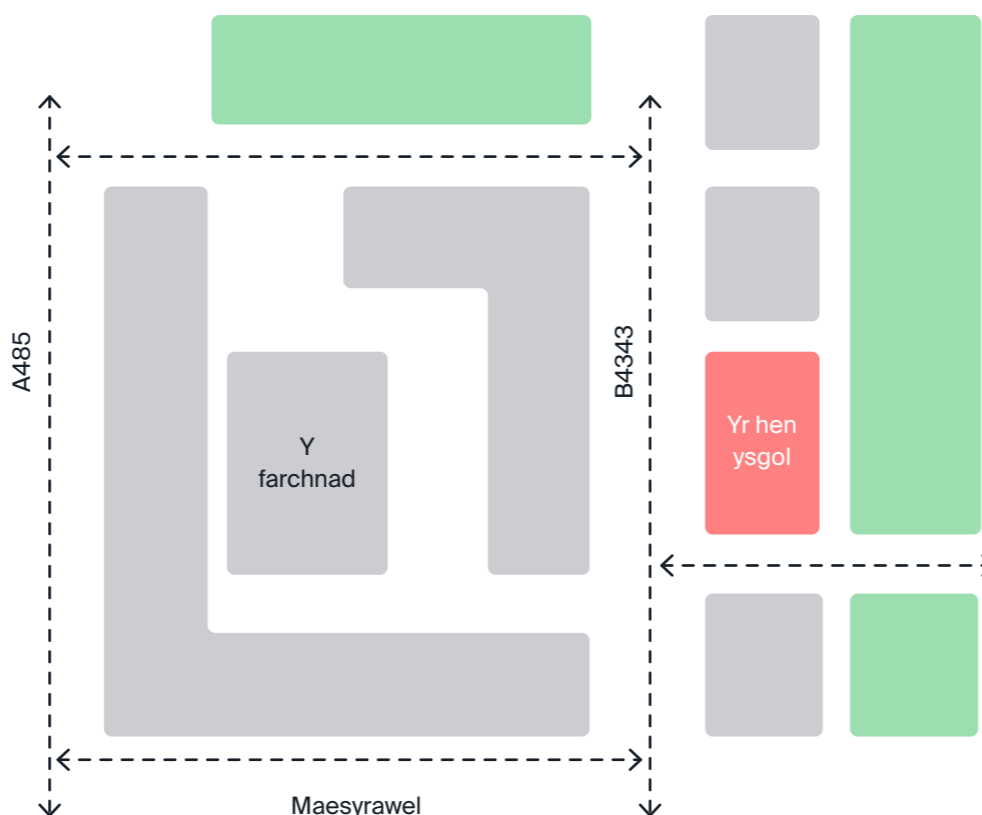
5.3.7 Cyllid a buddsoddiad

O ystyried y defnydd masnachol o'r adeilad adnewyddedig, bydd yna gronfa addawol gyfyngedig ar gyfer cyllid. Fodd bynnag, mae yna bosibilrwydd i'r cronfeydd y gallai'r prosiect hwn apelio atynt fod yn eithaf sylweddol. Os caiff y prosiect ei redeg ar ffurf partneriaeth â sefydliad cymunedol yn achos rhan o'r adeilad neu'r adeilad cyfan, gallai ffynonellau cyllid posibl gynnwys Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru. Pe byddai'r trydydd sector yn rhan allweddol o hyn, mae yna bosibilrwydd hefyd y byddai ymddiriedolaethau a sefydliadau yn darparu cymorth ar gyfer y gweithgarwch referniw wedi iddo gael ei sefydlu.

Gellid ystyried y prosiect hwn yn elfen o ddyraniad Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU yng Ngheredigion, a hynny'n rhan o flaenoriaethau buddsoddi Cymuned a Lle neu Cymorth Busnes Lleol.

Y ddeiliadaeth fasnachol

Hyb awyr agored

Mae gan safle'r hen ysgol y potensial i weithredu fel man mynediad i Fynyddoedd Cambria.

Llwybrau cerbydau

Strategaeth Adfywio 5. Prosiectau Allweddol

5.3.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Mae gan y prosiect y potensial i gefnogi'r economi leol a'r gymuned ehangach trwy ei ddarpariaeth mewn perthynas â mentrau cymunedol a hamdden yn yr hirdymor. Bydd datblygu cyfleusterau cymunedol craidd yn cysylltu cyfleoedd i gefnogi sgiliau dysgu a datblygiad busnesau. Byddai defnydd cynyddol o gyfleusterau o'r fath y tu allan i oriau yn helpu i gynnal y gweithgarwch presennol ar hyd a lled y dref, ac, o ganlyniad, yn cynyddu nifer yr ymwelwyr. Mae gan y prosiect y potensial i fod yn fodel rhagorol o arlwy hamdden a chwaraeon a gynigir ar y cyd gan ddarparwyr cymunedol ac addysgol.

Sefydlu Hyb Hamdden Cymunedol

Mae'r weledigaeth yn dangos safle'r hen ysgol wedi'i ddatblygu i fod yn gyfleuster cymunedol a chanolfan hamdden i ymwelwyr.

Tregaron

Y cysylltiad rhwng pobl a'r dirwedd.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.4 Prosiect allweddol: Cyfleusterau chwaraeon awyr agored

- Cymuned
- Cyrchfan
- Iechyd
- Creu Lleoedd
- Sgiliau
- Twristiaeth
- Llesiant

5.4.1 Gweledigaeth

Ehangu'r arlwy hamdden presennol trwy ddatblygu cyfleusterau chwaraeon awyr agored.

5.4.2 Disgrifiad

Ar hyn o bryd, nid oes gan Geredigion drac athletau synthetig. Rhaid i'r rhai sy'n dymuno defnyddio trac o'r fath deithio y tu allan i'r sir. Byddai creu trac athletau bob tywydd yn Ysgol Henry Richard nid yn unig yn gwella'r cyfleusterau hamdden ac adloniant cymunedol, ond hefyd yn atyniad i ymwelwyr o ymhellach i ffwrdd.

Gallai'r prosiect hwn weithredu fel gofod digwyddiadau awyr agored, gan greu'r potensial ar gyfer trefnu rhaglen ranbarthol o ddigwyddiadau diwylliannol a gweithgareddau awyr agored a fyddai'n cynhyrchu incwm ac yn ysgogi'r economi leol. Byddai'r prosiect yn gwella'r ddarpariaeth addysg bresennol, ac yn cysylltu â chlybiau eraill a mentrau lleol.

5.4.3 Llinell amser

Mae hwn yn brosiect tymor canolig sy'n amodol ar achos busnes amlinellol ac arfarniad cyllid. Bydd ymrwymiad gan nifer o sefydliadau ac elusennau lleol yn ofynnol i hyrwyddo ac adeiladu momentwm mewn perthynas â'r weledigaeth ac i hyrwyddo'r buddion. Wedi hynny, gellir mynd ati gydol sawl blwyddyn i sefydlu rhaglen leol, ranbarthol a chenedlaethol o ddigwyddiadau a gweithgareddau.

5.4.4 Ymgysylltu

O wybod y bydd y prosiect hwn yn gwneud cyfraniad eithaf sylweddol i'r gymuned, ymddengys yn briodol adeiladu ar gryfderau'r rhanddeiliaid presennol, megis yr ysgol, y clybiau chwaraeon lleol, y busnesau a'r preswylwyr. Bydd sefydlu deialog agored a grŵp

llywio yn helpu i symud y cynnig yn ei flaen ac adeiladu momentwm mewn cydweithrediad â'r awdurdod lleol.

5.4.5 Partneriaid

Mae'r prosiect yn cynnig y cyfle i gysylltu rhanddeiliaid a sefydliadau lleol a chenedlaethol. Gallai'r rhain gynnwys cyrff chwaraeon cenedlaethol a gwasanaethau addysgol yr awdurdod lleol.

5.4.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

Mewn perthynas ag effaith economaidd, mae'r prosiect Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored	Gwerth EE
Creu swyddi	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	2
Cynnydd yn yr amser aros	2
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	2
Cynyddu gwerth y tir	1
Cyfanswm	10

Mae'r prosiect creadigol a strategol hwn yn defnyddio buddion cymdeithasol amlwg chwaraeon a hamdden i helpu i gynhyrchu gweithgarwch economaidd. Bydd yr ymyrraeth yn creu gwelliant cadarnhaol yn achos busnesau cyfredol, ac o bosibl yn denu buddsoddwyr newydd sydd am fanteisio ar y gwelliannau amgylcheddol ac esthetig, yn ogystal â'r rhaglen digwyddiadau gysylltiedig. Byddai'r buddsoddiad hefyd yn sicrhau manteision anuniongyrchol i fanwerthwyr yn y dref ehangach, a hynny o ganlyniad i'r posibilrwydd y byddai'r rhaglen yn denu ymwelwyr trwy gydol y flwyddyn wrth i'r tymor chwaraeon newid.

Mae'r gwaith yn debygol o gyflawni'r canlyniadau Gwerth Cymdeithasol canlynol:

- Mwy o bobl mewn cyflogaeth
- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBChau (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Cymuned iachach yn cael ei chreu
- Gwelliant yn llesiant staff
- Llygredd aer yn cael ei ostwng
- Allyriadau carbon yn cael eu gostwng
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer y trydydd sector a sefydliadau cymdeithas sifil (mentrau gwirfoddol, cymunedol a chymdeithasol)
- Mwy o waith gyda'r gymuned

1

2

3

Ysgol Henry Richard

1. Caeau chwarae presennol yr ysgol
2. Ysgol Henry Richard
3. Ardal gollwng ac iard hamdden yr ysgol

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.4.7 Cyllid a buddsoddiad

Mae gwerth cyllid y prosiect yn canolbwyntio'n bennaf ar fuddion cymunedol eang. A bwrw y bydd yna lefel uchel o gyfranogiad gan sefydliadau gwirfoddol a sefydliadau llawr gwlad eraill, mae'n bosibl y bydd y prosiect yn gymwys i gael cyllid trwy Raglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru.

Yn dibynnu ar lefel yr ymgysylltiad gan sefydliadau chwaraeon, gallai cymorth posibl fod ar gael yn y dyfodol trwy Chwaraeon Cymru, ac unrhyw gronfeydd cyfalaf loteri y mae'n eu cyfarwyddo. Yn yr un modd, mae yna botensial o gymorth gan ymddiriedolaethau a sefydliadau os oes yna bartneriaethau cryf yn bodoli â'r sector gwirfoddol. Fodd bynnag, i ddeall potensial llawn y naill neu'r llall o'r ffynonellau cyllid hyn, byddai'n ofynnol gwneud mwy o waith i ddatblygu'r prosiect ymhellach.

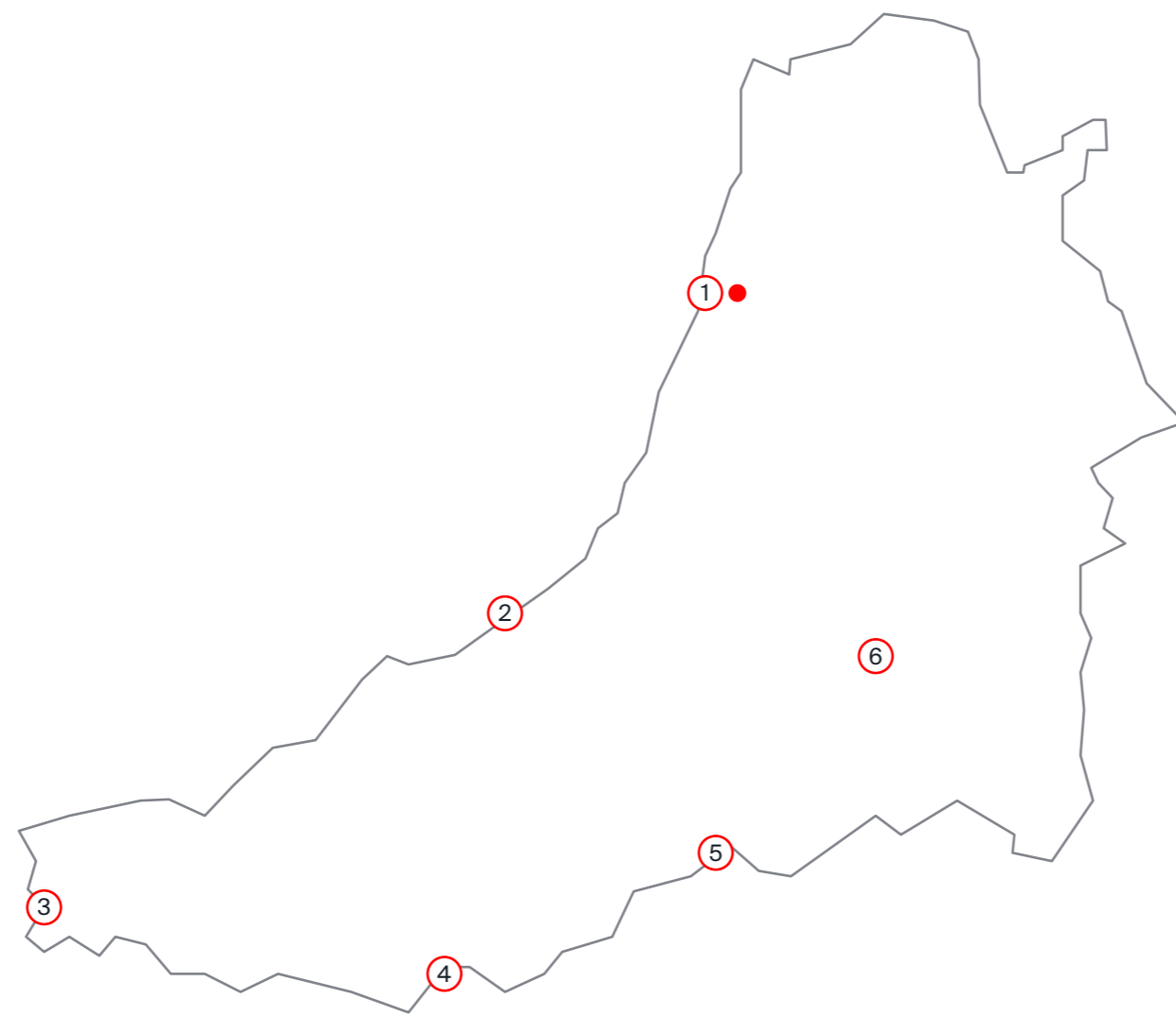
5.4.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Mae'r prosiect hwn yn adeiladu ar lwyddiant cyfleusterau addysg a hamdden lleol, gan helpu i ddatblygu'r dref i fod yn gyrchfan ar gyfer chwaraeon, hamdden ac adloniant awyr agored. Mae gan y prosiect y potensial i gefnogi'r economi leol a'r gymuned ehangach trwy ei ddarpariaeth gymunedol a hamdden.

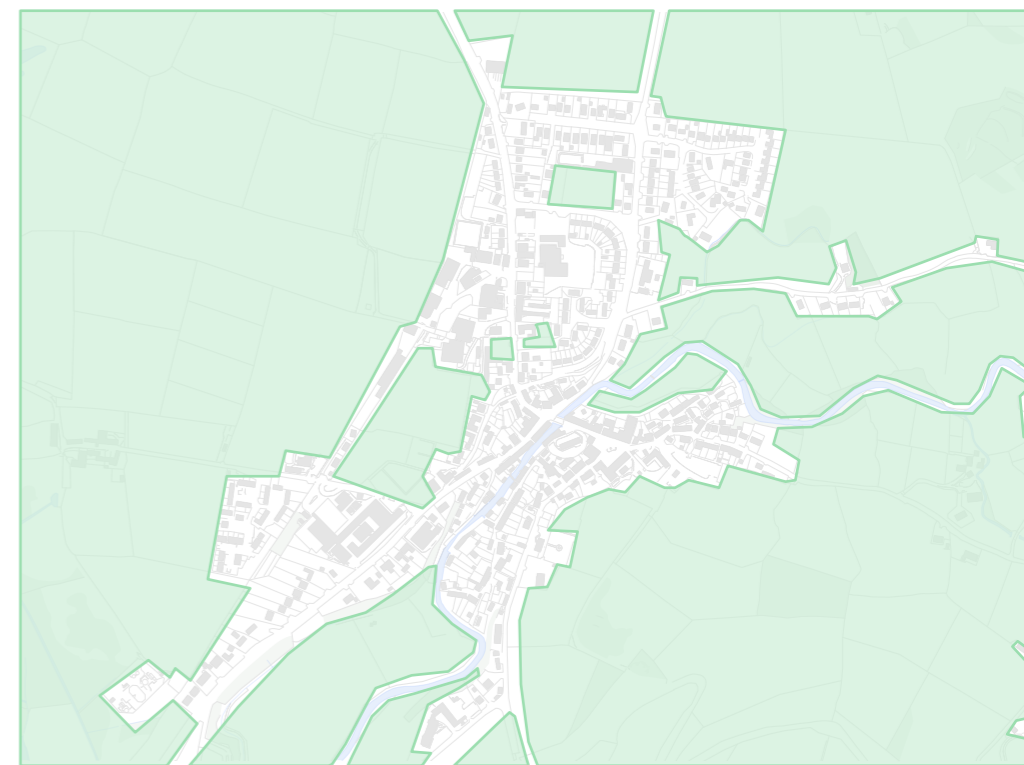
Allwedd:

1. Aberystwyth – Canolfan Hamdden Plascrug
2. Canolfan Hamdden Aberaeron
3. Canolfan Hamdden Aberteifi
4. Canolfan Hamdden Calon Tysul
5. Canolfan Hamdden Llanbedr Pont Steffan
6. Canolfan Hamdden Caron

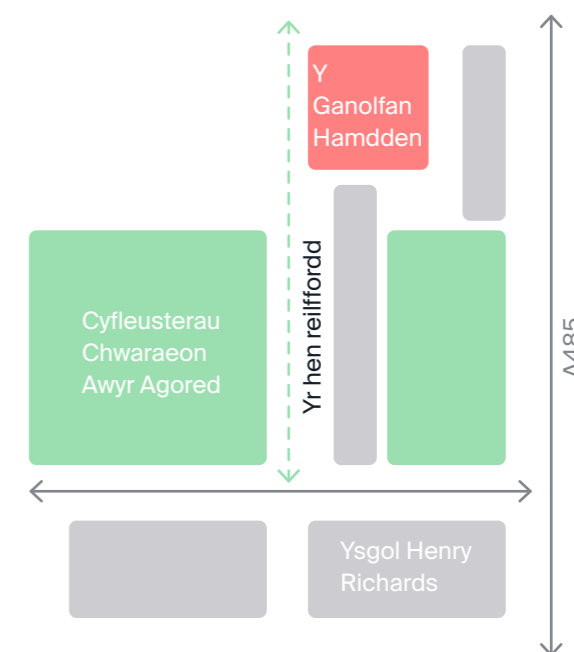
● Trac rhedeg bob tywydd

Y prif gyfleusterau chwaraeon yng Ngheredigion

Mannau gwyrdd yn Nhregaron

Llwybrau a chysylltiadau

Strategaeth Adfywio 5. Prosiectau Allweddol

Datblygu cyfleusterau chwaraeon awyr agored

Cyrchfan ar gyfer chwaraeon, hamdden ac adloniant awyr agored. Mae'r weledigaeth yn dangos trac athletau synthetig a phafiliwn ger Ysgol Henry Richard.

TALBOT HOTEL.

Dim Parcio
No Parking
0 / From
6pm 1/12/22
Tan / Until
10am 3/12/22

Jenkins
CAR WASH
NOW OPEN
07805 538 687

Hand
Crafted
Gifts

SM16 ONA

EN08 KVT

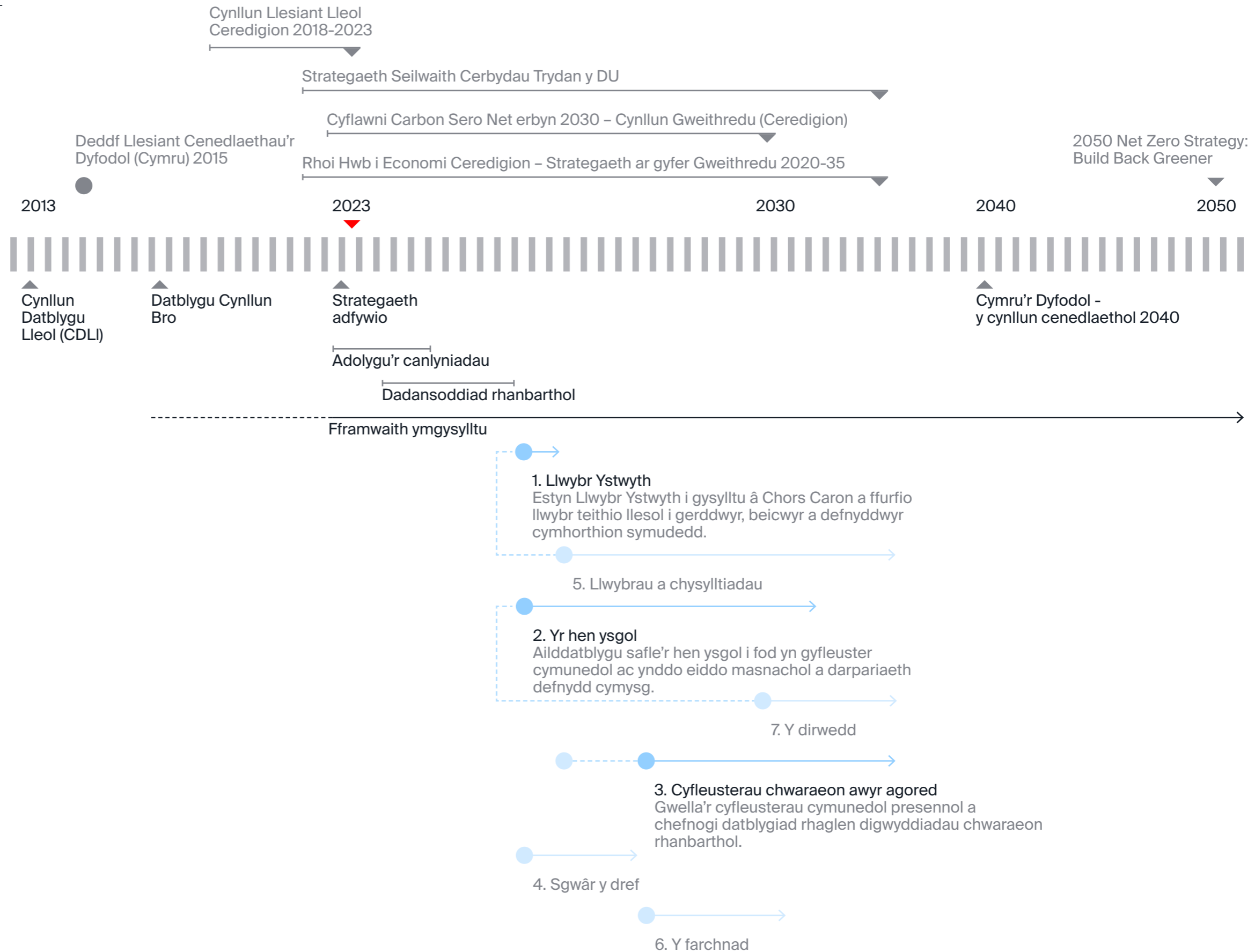
Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.1 Llinell amser

Rydym yn cydnabod bod cyflawni gwaith sy'n cynnwys nifer o randdeiliaid, cymunedau ac ymgynghorwyr yn llyncu llawer o amser. Mae'r broses hirdymor yn gofyn am arweinyddiaeth a phroses lywodraethu i lywio pethau yn eu blaen, cynnal y momentwm a chydlynu datblygiad y prosiect. Mae ymyraethau targededig a phrosiectau ategol yn gofyn am amserlenni gwahanol.

Y strategaeth adfywio hon yw'r cam cyntaf ar daith lawer hirach, a ddylai barhau i gael ei llywio trwy broses ymgysylltu ystyrlon. Mae'r llinell amser yn darparu cyfleoedd i brofi syniadau ac addasu gofodau dros dro i hwyluso anghenion uniongyrchol, ac mae'n cynnig y potensial ar gyfer gwaith datblygu cynyddrannol neu benagored. Mae'n caniatáu i weledigaeth ddemocrataidd ddod i'r amlwg, gweledigaeth sydd naill ai dan arweiniad y cyngor neu dan arweiniad y gymuned, ac sy'n cael ei llywio trwy fewnbwn llwyddiannus ac uniongyrchol gan y defnyddwyr.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.2 Argymhellion

6.2.1 Argymhellion allweddol

Blaenoriaethu a chyflwyno gam wrth gam

Mae'r strategaeth yn cynrychioli gweledigaeth hirdymor sy'n gyfanswm ei rhannau cynyddrannol. Bellach, mae'n ofynnol cyflwyno'r ymyriadau targededig a'r prosiectau awgrymedig yn ôl i randdeiliaid cymunedol fel y gellir mynd trwy'r broses o flaenoriaethu, dethol a chytuno ar set graidd o ymrwymadau hirdymor. Rydym yn awgrymu bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei defnyddio fel pecyn cymorth i ddatgloi'r potensial mewn syniadau penodol sy'n gyson â'r achos amlinellol strategol, y cyllid posibl sydd ar gael, yn ogystal â'r diddordeb a'r ymrwymiad i symud ymyriadau targededig yn eu blaen.

Dadansoddiad rhanbarthol

O wybod am natur gydgylltiedig chwe phrif dref Ceredigion: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron, argymhellir bod themâu cyffredin yn cael eu mapio ar draws bob un er mwyn datblygu strategaeth ar gyfer y rhanbarth. Ynghyd â threfi ac aneddiadau ar y ffin cyfagos, ni ddylai strategaethau adfywio ar gyfer prif drefi gael eu hystyried ar wahân; mae'n ofynnol eu cysylltu â'i gilydd i fod yn rhan o broses gynllunio ac ymarfer creu gweledigaeth ehangach. Mae gan hyn y potensial i fod yn gyson â mecanweithiau eraill ar gyfer twf rhynggranbarthol, megis Tyfu Canolbarth Cymru a mentrau eraill, sef mecanweithiau sy'n mynd i'r afael â gwendidau strwythurol sy'n llesteirio'r potensial ar gyfer preswylwyr a busnesau lleol.

Y Stryd Fawr

Mae canol trefi a'u stryd fawr wrth galon y gymuned, a heb i gymunedau berchnogi cynlluniau adfywio ar gyfer y stryd fawr, ni fyddant yn debygol o lwyddo. Mae awdurdodau lleol mewn sefyllfa dda i flaenoriaethu ac arwain yn achos cynlluniau ar gyfer y stryd fawr gan y gallant sicrhau bod cymunedau a busnesau yn cael eu cynnwys yn llawn. Rydym yn argymhell datblygu cynllun targededig ar gyfer y Stryd Fawr sy'n caniatáu i'r gymuned asesu ei stryd fawr gyfredol mewn modd gonest ac agored, trafod yr heriau cyfredol, a, lle bo hynny'n briodol, galluogi i waith ailddatblygu gael ei wneud ar gyfer defnyddiau amgen i helpu i greu lleoedd cynaliadwy.

Ymgysylltu ystyrion

Mae llunio strategaeth ynddi ei hun yn llyncu amser a, thrwy'r darn byr hwn o waith, mae set o gynigion gwybodus wedi cael eu trafod a'u datblygu, a hynny gyda mewnbwn targededig gan amrywiaeth o randdeiliaid. Rydym yn argymhell ymrwymo i strategaeth ymgysylltu hirdymor, a fyddai'n cael ei hystyried yn rhywbeth sy'n goroesi'r comisiwn cychwynnol hwn. Cyfeirier at y Fframwaith Ymgysylltu awgrymedig er mwyn bwrw ymlaen â phob un o'r ymyraethau targededig hyn.

Ardal chwarae

Cae chwarae a lle chwarae gyferbyn â'r farchnad da byw.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.2.2 Argymhellion ategol

Dichonoldeb y cynllun

Dylai'r gwaith o fwrw ymlaen â datblygiad y strategaeth adfywio hon yn y dyfodol gael ei wneud yn unol â Chynllun Gwaith RIBA, gyda cherrig milltir clir yn cael eu sefydlu trwy gydol cam dichonoldeb pob prosiect unigol. Dylai'r broses ddichonoldeb helpu i asesu hyfywedd a haenu gofynion manwl ym mriiff y prosiect cyn i'r broses gynllunio ddechrau.

Pobl ifanc

Mae tueddiadau ac ystadegau demograffig yn amlygu pwysigrwydd rhoi llais a chyfle i bobl ifanc ddylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu hardal leol. Rydym yn argymhell mabwysiadu ffurfiau ar ymgysylltu sy'n galluogi pobl ifanc i fod yn hyderus ynghylch dylanwadu ar eu hamgylchedd lleol, a'i lunio, a hynny gan ddefnyddio'r sgiliau a'r wybodaeth am yr ardal y maent yn byw ynddi i lywio'r gwaith o gyflawni'r strategaeth adfywio hon trwy gydol y camau dilynol.

Gweithio mewn partneriaeth

Cydnabyddir bod cyfalaf cymdeithasol yn ofynnol i weithredu rhai o'r syniadau trawsffurfiol a gyflwynir yn y strategaeth hon. Lle bo modd, dylai prosiectau dynnu ar set o werthoedd ac adnoddau a rennir sydd ar gael i gymunedau, rhanddeiliaid allweddol, cyrff cyhoeddus a sefydliadau'r trydydd sector, ac a fyddai'n caniatáu iddynt gronni adnoddau a chydweithio mewn modd effeithlon ac effeithiol tuag at ddiben cyffredin. Mae yna gyfle i adeiladu ar berthnasoedd cyfredol â sefydliadau allweddol (prifysgolion, colegau, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, canolfannau celfyddydau, ac ati) ac i sefydlu busnes sector preifat ledled y sir i gryfhau'r gwaith o gyflawni'r cynlluniau hyn.

Gwerth

Mae'n bosibl na fydd yr hyn y mae'r cyngor sir yn gosod gwerth arno yr un fath yn achos cymuned leol neu grŵp o breswylwyr lleol. Bydd adolygu gwerth cymdeithasol a gwerth economaidd pob prosiect wrth iddo ddatblygu yn gymorth i arfarnu pwysigrwydd ac arwyddocâd ymyraethau penodol i randdeiliaid gwahanol. Nid yw ymyraethau targededig wedi'u datblygu ddigon eto i ddefnyddio fframwaith TOMs Cenedlaethol Cymru i'w lawn botensial. Rydym yn argymhell, yn ddiweddarach yn y cam dichonoldeb, fod y gwerth procsi yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo'r gwerth ariannol ychwanegol a grëwyd.

Trafnidiaeth

Mae cysylltedd yn hanfodol i dwf economaidd a thwf yn y dyfodol, ac mae llawer o'r ymyraethau a amlinellir yn dibynnu ar fuddsoddiad parhaus mewn gwasanaethau priffyrdd, trafndiaeth a'r amgylchedd. Mae gan Geredigion hefyd nifer o goridorau trafndiaeth strategol allweddol y mae pobl a chadwyni cyflenwi ledled Cymru yn dibynnu arnynt. Rydym yn argymhell bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei hymgorffori yng nghynllun system drafndiaeth sirol hygyrch, gynaliadwy ac effeithlon tymor hwy a fydd yn cyd-fynd â Llwybr Newydd: strategaeth drafndiaeth Cymru 2021.

Ynni

Mae asedau amgylcheddol y rhanbarth ac arbenigedd mewn technolegau carbon isel yn gryfderau allweddol, ac mae Canolbarth Cymru mewn lle da i gynhyrchu ffurfiau gwyrdd ac adnewyddadwy ar ynni. I ddatblygu'r cyfleoedd busnes cywir, mae'n ofynnol cydnabod buddsoddiadau yn y seilwaith dŵr, ynni a gwastraff a chynllunio'n ofalus ar eu cyfer. Dylid sefydlu canlyniadau cynaliadwyedd clir, cyflawnadwy ac uchelgeisiol, a'u cynnwys yn rhan o bob prosiect yn y strategaeth hon a roddir ar waith. Wrth i gynlluniau gael eu datblygu, dylid defnyddio defnydd ynni a modelau eraill i brofi a mireinio'r cysyniad, y strategaeth gynaliadwyedd a'r broses o gyflawni'r canlyniadau cynaliadwyedd.

Yr Amgylchedd

Mae tirwedd unigryw'r sir a'i chyfoeth o asedau naturiol eithriadol yn greiddiol i'r strategaeth adfywio hon. Cydnabyddir bod y sir yn gweld mwy o lifogydd a digwyddiadau tywydd pwerus; felly, lle bynnag y bo modd, dylai ymyraethau gefnogi gwelliannau amgylcheddol ehangach a chynlluniau CNC i ddiogelu eiddo sydd mewn perygl o lifogydd ac erydu arfordirol.

Ffosffadau

Mae Afon Teifi yn llifo trwy ardaloedd helaeth o Geredigion. Mae dalgylch yr afon yn gorchuddio 44.6% o dirwedd Ceredigion ac yn cynnwys Tregaron, Llanbedr Pont Steffan a Llandysul. Bydd canllawiau newydd ar effeithiau niweidiol ffosffadau ar ecosystemau a rhywogaethau dŵr yn cael effaith sylweddol ar y cymunedau lleol hyn a'r modd y bydd yr ymyraethau targededig a amlinellir yn datblygu. Argymhellir bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei hadolygu a'i datblygu yn dilyn cyhoeddi'r CDLI nesaf (y cyfnod 2018-33), sydd wedi cael ei oedi ar hyn o bryd.

Sgiliau

Mae'r strategaeth adfywio hon yn darparu cyfleoedd i gefnogi menter, busnes a dysgu ar lefel leol a rhanbarthol. Yr uchelgais yw creu lleoedd ac iddynt gyfleoedd cyflogaeth uchel eu gwerth sy'n cefnogi mentrau lleol lle bynnag y bo modd. Wrth i bobl aros mewn gwaith am gyfnod hwy, bydd amrywiaeth o gyfleoedd yn ofynnol i sicrhau bod unigolion yn parhau i fod yn gyflogadwy, yn dra chymwys ac yn fedrus. Rydym yn argymhell bod y strategaethau adfywio ar gyfer chwe phrif dref Ceredigion: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron, i gyd yn cael eu hadolygu ar y cyd â phartneriaid addysg a busnes strategol i ymgorffori a mynd i'r afael ag unrhyw fylchau sgiliau yn eu darpariaeth yn y byrdymor, y tymor canolig a'r hirdymor.

Perchnogaeth

Heb i bobl berchnogi cynlluniau adfywio, nid fyddant yn llwyddo, nac yn cael eu hintegreiddio i'r gymuned. Yr awdurdod lleol sydd yn y lle gorau i gefnogi'r ddarpariaeth, lle bo modd, pa un a yw'r ddarpariaeth honno, yn dibynnu ar y blaenoriaethau, dan arweiniad y cyngor neu'r gymuned. Bydd cydlynu cyfres o ymyraethau targededig gam wrth gam, fel yr amlinellir yn y strategaeth hon, yn gofyn am geidwad neu swyddog datblygu lleol dynodedig i hyrwyddo a rheoli'r prosiect ym mhob achos. Dylai'r rôl fod yn un dref-benodol gan y bydd yn dibynnu ar wybodaeth leol, ymgysylltiad parhaus â'r gymuned, ac ymrwymiad hirdymor i fynd i'r afael â materion penodol trwy gydweithio â phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol.

Mabwysiadu ffurfiau ar ymgysylltu sy'n galluogi pobl ifanc i fod yn hyderus ynghylch dylanwadu ar eu hamgylchedd lleol.

Dylai prosiectau dynnu ar set o werthoedd ac adnoddau a rennir er mwyn caniatáu i randdeiliaid gydweithio mewn modd effeithlon yn unol â diben cyffredin.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.3 Fframwaith Ymgysylltu

Yn dilyn nodi prosiectau allweddol, argymhellir y 'camau nesaf' canlynol. Bydd dychwelyd eto at y cylch ymgysylltu sy'n seiliedig ar asedau ac a sefydlwyd ar egwyddorion ymchwiliad gwerthfawrogol, yn helpu i nodi rhanddeiliaid allweddol a sefydlu grŵp llywio rhanddeiliaid. Mae'r camau nesaf hyn yn cynnwys: rhagweld dyfodol ar gyfer pob prosiect allweddol ar y cyd â grŵp llywio'r rhanddeiliaid a'r gymuned; cynllunio camau byrdymor a hirdymor gwirioneddol, a; gweithredu ar unwaith er mwyn dechrau ar ddatblygiad tymor hwy.

Cam 1: Darganfod

Nodi rhanddeiliaid allweddol y gwyddys eisoes fod ganddynt ddiddordeb ym mhob prosiect allweddol, a bwrw'r rhwyd yn ehangach trwy wahodd rhanddeiliaid eraill y gall eu hadnoddau, eu sgiliau a'u diddordebau gefnogi'r prosiectau. Cysylltu'n uniongyrchol â rhanddeiliaid a hysbysebu'n gyhoeddus, a hynny gyda'r nod o ddechrau grŵp(iau) llywio sy'n cynnwys unigolion a sefydliadau y gall eu diddordebau, eu hadnoddau a'u sgiliau amrywiol gefnogi'r camau nesaf.

Cam 2: Breuddwydio

Cynnal gweithdy ar gyfer y grŵp llywio i rannu diddordebau, sgiliau ac adnoddau amrywiol y rhanddeiliaid ac i ddychmygu amrywiol bosibiliadau ar gyfer dyfodol pob prosiect allweddol, gan gynnwys camau gweithredu 'hawdd' ac 'ar unwaith' (blwyddyn), ac uchelgeisiau 'anoddach' a' hirdymor' (10 a 100 mlynedd).

Cam 3: Cynllunio

Cefnogi'r grŵp llywio i gynllunio ar gyfer digwyddiad(au) cyhoeddus yn 2023 er mwyn ysgogi'r safle ar unwaith, a hynny gyda'r nod o amlygu potensial y safle, cyflwyno syniadau cychwynnol i gynulleidfa gyhoeddus ehangach, a gwahodd rhagor o syniadau a chyfranogiad yn y camau nesaf.

Cam 4: Cyflawni

Cyflawni'r gwaith o ysgogi'r safle(oedd) er mwyn ymgysylltu â'r cyhoedd a chael adborth, gan ddefnyddio'r digwyddiad i gasglu tystiolaeth o ddiddordeb, angen, a hyfywedd ar gyfer cyfleoedd ariannu yn y dyfodol. Yn dilyn y digwyddiad, dechrau llunio cyfansoddiad ffurfiol ar gyfer grŵp rhanddeiliaid sy'n ymrwymedig i ddatblygu'r prosiect(au) yn y tymor hwy. Gallai hyn gynnwys ymyraethau lled-barhaol byrdymor (1-3 blynedd) a fydd yn parhau i brofi a chynnull tystiolaeth ar gyfer cynigion datblygu graddfa fwy a thymor hwy.

Gweithdy ymgysylltu

Gweithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid lleol, Ionawr 2023.

Regeneration Strategy

Strategaeth Adfywio Tregaron, 2023

Y Tîm Ymgynghorol

Arweinydd Tîm y Penseiri a Dylunio: Rural Office
Cyllid a Buddsoddiad: The Funding Centre
Ymgynghoriaeth Costau: Currie & Brown

Mae'r tîm ymgynghorol wedi cael cymorth gan staff ledled Cyngor Sir Ceredigion, yn ogystal â chan amrywiaeth o arbenigwyr allanol ac adolygwyr cymheiriaid, sydd oll wedi ymgysylltu â'r gwaith o ddatblygu a darparu'r cynllun hwn.

Paratowyd y ddogfen strategaeth adfywio gan:

Rural Office
Yr Egin
Ffordd y Coleg
Caerfyrddin
SA31 3EQ

www.rural-office.co.uk

© Rural Office 2023

Mynnir hawl Rural Office for Architecture Ltd i gael ei nodi yn awdur y gwaith hwn yn unol â Deddf Hawlfraint, Dyluniadau a Phatentau 1988.

Credydau'r Ffotograffau (Cedwir Pob Hawl):

Mohamed Hassan
mohamedhassanphotography.com

Janet Baxter
janetbaxterphotography.co.uk

Delwedd y clawr: Tregaron, Mother Goose
Photography
mothergoosefilms.co.uk